

Tillsynsvägledning av illegalt avfall 2024

Komplettering av Naturvårdsverkets
tillsynsvägledning

Miljösamverkan
Sydost

Innehåll

1. Introduktion.....	4
2. Grundförutsättningar	5
Inom egna förvaltningen	5
Samverkansparter inom kommunen.....	6
Samverkan utanför kommunen	7
Statliga myndigheter som kan ha beröring med illegalt avfall.....	8
Tips från allmänheten.....	8
Information till företag.....	9
3. Innan tillsynsbesök	9
Olika typer av tillsyn	9
Informationsinhämtning	11
Checklistor	11
Uppsökande tillsyn / Tillsyn inom projekt.....	12
4. Under tillsynsbesök	14
Försnacka med kollega inför besöket, exempelvis i bil på väg ut	14
På plats – Tips på agerande.....	14
På plats – Att hålla utkik efter och dokumentera	14
På plats - Frågor att ställa till verksamheten.....	15
Provtagning	15
Nästa steg.....	15
5. Efter tillsynsbesök.....	16
Dokumentera och spara	16
Prover	16
Granska VU:s underlag.....	17
Känslig natur.....	17
Registersök	17
Samverkansparter	17
Bedömning	17
Åtalsanmälan.....	17
6. Bilagor.....	19
Bilaga 1. Lär dig att uppskatta avfallsmängder	19
Bilaga 2. Provtagning mark.....	21
Bilaga 3. Provtagning aska.....	22
Bilaga 4. Indikationsprovtagning av föroreningsinnehåll i schaktmassor	23
Bilaga 5. Beslut om förbud	27

Bilaga 6. Förslag på vitesföreläggande	36
Bilaga 7. Förslag på åtalsanmälan	40
Bilaga 8. Förslag på tillägg i rutiner för C-anmälningar avseende avfallsverksamheter	60

1. Introduktion

Denna vägledning har tagits fram av arbetsgruppen för projektet tillsyn av illegalt avfall under 2024. Vägledningen bygger vidare på Naturvårdsverkets egen vägledning om tillsyn av illegalt avfall som vi rekommenderar alla att läsa.

Vår tanke har varit att förbereda miljöförvaltningarna för denna tillsyn eftersom den skiljer sig från annan tillsyn. Den är mer riktad på kontroll än på granskning av egenkontrollen, och kan vara riskfylld att genomföra.

Vägledningens syfte är att främst kunna användas som stöd vid händelsestyrd tillsyn, men även som stöd vid tillsynsprojekt inom ämnet illegal avfallshantering.

För att kunna genomföra tillsyn inom området behöver miljökontoren förbereda sig. Denna vägledning är därför indelat i 4 olika delar; grundförutsättningar, innan tillsyn, under tillsyn och efter tillsyn.

I slutet av vägledningen finns bilagor kring anvisningar för provtagning i mark, aska och massor samt exempel på olika beslut och föreläggande inom området.

Vi vill passa på att tacka MS Skåne för deras material om illegalt avfall som vi har kopierat delar av samt miljöåklagaren i Skåne för stödet under arbetet.

Projektarbetsgruppen

Karolina Ek, Mönsterås kommun

Josefine Johansson, Högsby kommun

Christian Sandholm, Kalmar kommun

Mikael Anjar Ödegården, Länsstyrelsen Kalmar Län

Projektledning: Anna Johansson och Karen Jensen, Miljösamverkan Sydost

2. Grundförutsättningar

Inför tillsyn är det bra att ha nedanstående förutsättningar klara.

Inom egna förvaltningen

Miljönämnden

Det är viktigt att lyfta frågan om att genomföra denna tillsyn till miljönämnden eftersom den är tidskrävande och ofta svår att finansiera genom timavgifter och taxor.

Verksamhetsplanen

I verksamhetsplanen anges bland annat prioriterade tillsynsområden som förvaltningen ska arbeta med under verksamhetsåret. Det är lämpligt att inkludera tillsynen av illegal avfallshantering i planen.

Taxan

Kontrollera om nedlagd handläggningstid kan debiteras i den antagna taxan. Finns möjlighet att ta ut timavgift? Kan avgift debiteras för uppföljande kontroll av B- och C- verksamheter? Vilken taxa gäller för U- verksamheter?

I Stockholms Stads taxa debiteras timavgifter samt sådana faktiska kostnader som uppkommer till följd av provtagningar, exempelvis kostnaden för analys av prover som tas vid tillsynen.

Tabell Undersökningsavgifter

Avgift beräknas genom att antalet timmar i avgiftskoden multipliceras med gällande timtaxa:

Kod	Beskrivning	Timmar 2024	Avgift 2024
Undersökningsavgift			
	Undersökningsavgift utgörs dels av timtaxa, dels sådana faktiska kostnader som uppkommer till följd av undersökningen.	tim* + faktiska kostnader	tim* + faktiska kostnader
Undersökningsavgift för undersökning utförd av annan än miljö- och hälsoskyddsnämnden			
	Undersökningavgift tas ut om någon annan, på uppdrag av miljö- och hälsoskyddsnämnden enligt 26 kap. 22 § miljöbalken, utför en undersökning. Avgiften motsvaras av den faktiska kostnaden som uppkommer med anledning av undersökningen.	Faktiska kostnader	Faktiska kostnader
	Undersökningsavgift tas ut för kostnader som miljö- och hälsoskyddsnämnden debiteras av andra myndigheter eller sakkunniga konsulter för remisser eller andra expertutlåtanden, undersökningar och granskningar som bedömts vara nödvändiga för ett ärendes handläggning. Avgiften motsvaras av den faktiska kostnaden.	Faktiska kostnader	Faktiska kostnader
Avgift för provtagning och analys av prover av kemiska produkter eller biotekniska organismer			
	Avgift tas enligt 26 kap. 22 b § miljöbalken ut för sådan provtagning och undersökning av prover som utförs med stöd av 1 kap. 27 § miljötillsynsförordningen (2011:13). Avgiften motsvaras av den faktiska kostnaden för provtagning och analys.	Faktiska kostnader	Faktiska kostnader

tim* = faktiskt nedlagd handläggningstid multiplicerat med gällande timtaxa.

Tabell 1. Stockholm Stads taxa enligt miljöbalken 2024

Snabba beslut

Vid tillsyn av illegal avfallshantering kan det finnas behov av att snabbt kunna förbjuda en verksamhet och förelägga att hantera avfall på något visst sätt. Se över delegationsordningen och säkerställ att ordförande eller miljöchefen har delegation att förbjuda en verksamhet. Se exempel på beslut från Nybro, bilaga 5.

Säkerhetsrutiner

Vid denna tillsyn förekommer verksamheter med koppling till ekonomisk och organiserad brottslighet. Se till att kartlägga riskerna och ha säkerhetsrutinerna klara innan tillsyn. Detta för att inte underskatta riskerna men också för att förebygga att nödvändiga tillsynsbesök undviks på grund av obehag.

En bra checklista för att kartlägga risker finns på arbetsmiljöverkets hemsida:

[Arbetsmiljöverkets – Kartlägg riskerna för hot och våld](#)

Om larm används, se till att få information om hur det fungerar, när det ska användas, vem larmet går till med mera. Mer information om personlarm finns på SOS's hemsida:

[Information om olika typ av larm](#)

Ta fram rutiner för att begära polishandräckning. Mallar finns på Miljösamverkan Sydost hemsida:

[Blanketter och underlag - Kommunförbundet Kalmar Län \(kfl.se\)](#)

Samverkansparter inom kommunen

Samverkan är mycket viktigt för att nå framgång i tillsyn kring illegal avfallshantering. Detta gäller så väl kring enskilda tillsynsärenden som verksamhetsplanering.

Det finns flera förvaltningar inom kommunen som kan beröras av denna tillsyn och som det kan vara en fördel att ha ett bra samarbete med. Se till att ha en aktuell lista över kontaktuppgifterna.

Bygglövsavdelningen

Handlägger bygglov för avfallsanläggningar samt ärenden gällande upplagsverksamhet (bilsprotar, massor m.m.), ovårdade platser (fastigheter tillgängliga för allmänheten), rivning, uppställda fordon på kommunal mark.

Tips!

Miljöinspektörer och byggnadsinspektör kan genomföra gemensamma tillsynsinsatser riktade mot avfallshanterare eller bygg- och rivningsverksamheter, samt utveckla rutiner för handläggning av bygg- och rivningsärenden. Vid bygg- eller rivningslov kan ärendet skickas på remiss till miljöinspektörer för yttrande.

Näringslivskontoret

Har regelbundna kontakter med kommunens företag. De kan informera företag/fastighetsägare om kända tillvägagångssätt för kriminella aktörer och råda företagen att låta bli att anlita dessa.

Räddningstjänst

Genomför tillsyn på företag. Har bland annat regelverk för hantering av avfallsmassor för att minska brandrisken.

Kommunens avfallsanläggningar/deponier

Kan ha tillgång till information om transportörer och företag som vill lämna massor som inte är korrekt klassificerade.

Tekniska/VA bolag

Vistas inom vattenskyddsområden och kan informera miljökontoret om misstänkt avfallsverksamhet.

Socialen

Tar exempelvis emot information om misstänkt människohandel. Förekommer på tillsynsobjektet men får inte själva utbyta information med miljösidan.

Kommunens brottsförebyggande arbete

Kommunen kan han information eller kan informeras om illegalt avfall och andra miljöbrott.

Samverkan utanför kommunen

Illegal avfallshantering hålls inte inom kommungränsen utan ärendena kan behöva samverkas kommunöverskridande. Se till att ha en aktuell lista över kontaktuppgifterna.

Länsstyrelsen (miljöbrottssamordnare)

Vägleder vid tillsyn och har tillgång till information från hela länet.

Lokalpolisen

Har bra kunskap om kriminaliteten inom kommunen men kanske inte om miljöbrott. Bjud in lokalpolisen och informera om illegalt avfall.

GRÖT (gränsöverskridande avfallstransporter) - Länsstyrelsen Skåne

Utför tillsyn över gränsöverskridande avfall inom Kalmar län och vägleder kommunerna inom detta område.

Andra kommuner

Undersök vem som handlägger dessa ärenden i dina grannkommuner och ta kontakt.

Statliga myndigheter som kan ha beröring med illegalt avfall

Arbetsmiljöverket – Informera arbetsmiljöverket om du ser en olämplig arbetsmiljö

Skatteverket – Informera om du misstänker svarta pengar eller felaktig bokföring

Transportstyrelsen – Information om vem som äger fordon

Ekobrottsmyndigheten – Kan ha information och kan informeras om ekonomiska brott

Tips från allmänheten

Ta hjälp av kommuninvånarna för att lokalisera illegalt avfall. Detta kan ske både genom ett digitalt system (e-tjänster), epost eller via telefon. Se till att informationen också kan lämnas anonymt.

Exempel på händelser kopplade till illegal avfallshantering där allmänheten kan reagera är:

- Byggnation av väg eller annan anläggningskonstruktion där annat material än jord och sten ingår, till exempel blandat bygg- och rivningsavfall
- Plötslig ökning av tung trafik
- Återkommande nedskräpning
- Plötslig ökning av skadedjur, exempelvis råttor, måsar

Exempel på frågor till allmänheten

Nedanstående frågor är exempel som kan ställas vid kontakt med allmänheten:

1. Plats
2. Datum och tid
3. Beskrivning av händelsen
 - mängd, typ av material
 - rör det sig om dumpning, förbränning, lagring, transport
 - märkning eller identifiering på avfallet eller containrarna
4. Observation om vilka som är inblandade
 - beskrivning av personer, fordon, företag
 - registreringsnummer, typ av fordon, företagsnamn
5. Har anmälaren kontaktat verksamheten?
6. Finns det några synliga miljörisker eller skador?
 - föroreningar, läckage, lukt
 - är platsen tillgänglig för allmänheten? (är det inhägnat, skyltar, varningsmärken)
7. Har liknande aktiviteter observerats tidigare på samma plats
 - tidigare anmälningar om samma område eller aktörer?

8. Anmälarens kontaktuppgifter
 - namn, telefonnummer, e-post
9. Finns dokumenterad bevis på händelsen?
 - foto
 - film
10. Har annan myndighet kontaktats om detta och i sådana fall vilken?

Handläggning av C-anmälningar för att motverka risker för efterlämnat avfall

Verksamheter som lagrar och behandlar avfall på C-nivå kan efter anmälan till kommunen starta i gång relativt omfattande avfallsverksamhet. Det har förekommit att verksamheter startas endast med syfte att bli av med och efterlämna avfall. Men även vid konkurs av seriösa företag kan efterlämnat avfall medföra stor miljöpåverkan och kostsamma åtgärder för fastighetsägare och kommuner. Genom att ställa krav på ekonomiska säkerheter vid anmälningspliktiga avfallsverksamheter kan risker med kvarlämnat avfall efter konkurser minimeras. Arbetsgruppen har tagit fram förslag på rutiner för hantering av C-anmälningar om avfallsverksamheter som kommunerna rekommenderas att integrera i sina rutiner för C-anmälningar. Se bilaga 8.

Information till företag

De flesta företag vill följa reglerna och göra rätt. Men på grund av bristande kunskap eller en vilja att pressa priser, kan de råka samarbeta med oseriösa aktörer. Genom att sprida information på exempelvis kommunens hemsida eller i näringslivsutskick kan företag stöttas.

Nedanstående information kan läggas på kontorets hemsida, som hjälp till företagen:

Checklista för att undvika oseriösa aktörer från Ekobrottsmyndigheten:

[Checklista: Undvik oseriösa aktörer | Ekobrottsmyndigheten](#)

Är företaget seriöst, information från Konsumentverket:

[Är företaget seriöst? | Konsumentverket \(hallakonsument.se\)](#)

Broschyr till företag om farligt avfall från Miljösamverkan Sydost:

[Broschyr till företag om farligt avfall](#)

3. Innan tillsynsbesök

Olika typer av tillsyn

Tillsyn av illegalt avfall kan ske på olika sätt; allt från planerad projektinriktad tillsyn där en omfattande granskning av företagen gjorts innan tillsynen, till ett inplanerat tillsynsbesök där man under inspektionen konstaterar att illegalt avfall förekommer eller genom händelsesstyrd tillsyn där man inspekterar ett företag efter exempelvis ett klagomål.

När det gäller illegal avfallshantering kan ibland oanmäld och/eller uppsökande tillsyn vara att föredra.

Oanmäld tillsyn

Fördelar

- Man får som inspektör en inblick i hur det ser ut på riktigt, utan att verksamheten hunnit städa eller röja undan eventuella spår
- Fungerar på alla typer av verksamheter
- Tidsbesparande, ingen tidsbokning behöver göras
- Verksamheter är generellt sett positiva till oanmälda besök, för att förhindra oseriösa aktörer.
- Värdefull information från ”folk på golvet”
- Verksamheterna vet att tillsynsmyndigheten är aktiv och rättssäker.

Nackdelar

- Inte säkert att man får träffa verksamhetsansvarig
- Kan vara riskfylld om inga säkerhetsrutiner finns
- Svårt att komma in på verksamhetsområdet
- Risk för missförstånd och konflikter
- Svårt för verksamheten att omedelbart tillhandahålla nödvändiga dokument
- Kan var svårt att planera hur lång tid ett besök tar då förutsättningarna på platsen kan vara oklara
- Mer yrkesmässigt psykiskt krävande för miljöhandläggare

Anmäld tillsyn

Fördelar

- Genomförs med stöd att verksamhetsplanen, resurser finns avsatta
- Riktad tillsyn mot miljöbrottslighet
- I god tid hitta de företag som vi enligt miljöbalken ska ha tillsyn på (U-verksamheter och företag som inte anmält sin verksamhet)
- Verksamhetsutövare inom samma bransch är förberedda
- Verksamhetsutövare får tid att ta fram aktuell dokumentation och tillgång finns till lokalerna
- Kan planeras med samverkansparter inom och utanför kommunen
- Finns större förutsättningar för att rutiner finns på plats att agera snabbt, beslutsmallar klara
- Inspektörerna är förberedda på riskerna och är väl insatta i säkerhetsrutinerna

Nackdelar

- Bokning av besöket tar tid
- Verksamheten får tid att ta bort illegalt avfall och annan bevisning
- Verksamheten bedrivs på det sätt som den vill visa upp snarare än vad som är vanligt förekommande

Exempel på uppsökande tillsyn

- Inventera och göra tillsyn på samtliga fastigheter och verksamheter inom ett geografiskt område, exempelvis ett vattenskyddsområde

- Kolla hur det ser ut i olika områden (se nedan, bra platser för illegal avfallshantering)
- Inventera avfallsmottagande anläggningar genom avfallsregistret för att hitta avfallslämnare. (Gäller endast farligt avfall inte massor)
- Följ upp tips
- Tillsyn i samverkan med andra myndigheter

Informationsinhämtning

För att undersöka misstänkt illegal avfallshantering kan du samla in viktig information på flera sätt. Börja med att granska offentliga register och databaser för att kontrollera vilka tillstånd verksamheten har samt om det finns tidigare inspektionsrapporter eller klagomål. Det är också bra att gå igenom kartunderlag från olika år för att se hur området har förändrats över tid. Titta på avfallsstatistik som verksamheten rapporterat för att upptäcka eventuella avvikelser.

Det är också användbart att kontakta andra myndigheter, som länsstyrelsen, Skatteverket eller polisen, för att få ytterligare information. Om sekretess hindrar dig från att få ut viss information, se till att åtminstone informera polisen om den misstänkta verksamheten.

Utöver detta kan du söka information online, exempelvis på sociala medier, och prata med personer som kan ha insikt i verksamheten, såsom tidigare anställda eller närboende. Genom att samla all denna information innan ett platsbesök får du en bättre förståelse för verksamheten och vad som kan behöva undersökas närmare.

Exempel på verksamheter som kan vara av intresse att undersöka närmare är skrotverksamheter, verkstäder, avfallsbolag, transportörer, byggföretag, rivnings- och saneringsfirmor, samt övergivna gårdar och lantbruksfastigheter.

Karttjänster som kan användas som stöd vid bedömning

Finns det områden inom kommunen som är extra känsliga för lagring av avfall? Här kommer tips på karttjänster som man kan använda vid bedömningen.

- Vattenskyddsområden
- Strandskydd
- Fastigheter med eget vatten
- Naturresevat
- Närhet till bostäder
- Förorenade områden EBH-karta
- VISS

Finns det tillgång till drönare, där bilder kan visa att upplagring pågår?

Checklistor

Det är viktigt att förbereda sig innan ett besök. Ta gärna hjälp av checklistorna i den här delen för att säkerställa att ni har med allt som behövs. Det gör att ni har god kontroll över situationen när ni väl är på plats.

Kom-ihåg-lista

- Ta med en kollega. Meddela kollegor/chef att ni åker. Skriv även tydligt i era kalendrar var ni ska (adress, kontaktuppgifter etc.) och ungefär hur lång tid ni tror det kommer att ta.
- Personlarm.
- Tjänstelegitimation.
- Lämplig klädsel (varselställ/väst, skor med trampskydd, hjälm)
- Mobil fulladdad, och laddare/powerbank ev. även extrakamera samt reservbatteri. Dator eller platta; extra bra om ni har internetanslutning så att ni kan kolla kartor och handlingar på plats.
- Telefonlista med nummer till chef, kollegor, kommunpolis, VA-bolag, räddningstjänst, laboratorier, GRÖT-handläggare.
- Anteckningsmateriel
- Dokumentation, underlag, kartor och förberedda checklistor (Genomföra tillsyn av illegal avfallshantering (naturvardsverket.se)).
- Provtagnings kit. Kontrollera att det är komplett. Säkerställ att det finns lämplig förvaring av eventuella prov. Prover bör generellt förvaras i ett rent, torrt, mörkt, svalt och tillräckligt ventilerat utrymme
- Information om platsen: Finns det känsliga områden i närheten, såsom naturområden, vattenskyddsområden, Natura 2000-områden, dricksvattenbrunnar, bostäder eller skolor/förskolor?
- Kolla upp eventuella beslut eller tillstånd om försiktighetsmått, ha dessa tillgängliga. Det är lätt att glömma vad man ska titta på när man väl är på plats.
- Ha med en utskriven karta över platsen du besöker för att lokalisera dig

Bra att tänka på

- Det kan bli långa dagar så ha gärna med något att äta/dricka.
- Det kan vara bra att åka på besök tidigt på dagen, då besöken kan ta lång tid
- Kontrollera era rutiner för hur ni ska informera om att ni åker ut på tillsynsbesök och hur ni ska informera om att ni kommer tillbaka.

Uppsökande tillsyn / Tillsyn inom projekt

Denna form av tillsyn innebär att tillsynsobjekten väljs vid skrivbordet innan inspektion. Nedan finns tips på hur dessa kan väljas.

Inventering

Verksamheter som bedriver bristfällig avfallshantering vill ofta undvika att bli upptäckta, vilket kan göra dem svåra att hitta i början. Det finns dock metoder att hitta verksamheter som är i behov av tillsyn. Det viktiga är att veta vad man ska leta efter, samt var dessa verksamheter kan tänkas befinna sig. Nedanstående tips från Naturvårdsverket är en bra start för att börja leta, och detta arbete kan till stor del göras från kontoret med hjälp av kartor och sökmotor:

Områden som kan vara av intresse/risk:

- Industriområden – avfall skapas av industriverksamheter inom området och illegala avfallsverksamheter kan etablera sig för att ta hand om industriernas avfall.
- Vändplatser som ligger i anslutning till industriområden - verksamheter kan tippa sitt avfall illegalt utan stor insyn från allmänhet.
- Öppna marker där jorden inte brukas - kriminella aktörer kan se möjligheter att lägga upp avfall illegalt på sådana platser.
- Områden i anslutning till infrastrukturprojekt - projekten skapar stora mängder avfall och illegala avfallsverksamheter kan etablera sig för att ta hand om infrastrukturprojektets avfall.
- Gårdar och lantbruksfastigheter som inte längre används - kan nyttjas för att lagra upp och hantera avfall.
- Förrådsuthyrningsverksamheter - kan användas för tillfällig förvarning av mindre avfallsmängder.
- Upplagsområden, det vill säga områden avsedda för lagring av material - kan användas för att lagra upp och hantera stora mängder avfall.
- Illa ansedda områden som allmänheten upplever som otrygga, eller verksamheter där aktivitet uppges pågå med viss regelbundenhet även utanför kontorstid.
- Övergivna större lagerbyggnader och industrier – kan användas för att lagra upp och hantera avfall utan större risk för insyn.

Företag som kan vara av intresse/risk är exempelvis:

- Skrotning och bilverkstäder
- Avfallsbolag – Bolag som hanterar massor
- Avfallstransportörer – Bolag som transporterar massor
- Byggföretag
- Rivnings- och saneringsfirmor
- Maskinstationer
- Företag som vi inte är anmälningspliktiga som kan hantera farligt avfall exempelvis:
- Serviceföretag som hanterar kylmedium.

Beslut

Innan tillsyn på verksamheten, gå igenom följande:

- Tillståndsbeslut/anmälningsbeslut
 - Kommunens beslut, tjänsteanteckningar, klagomål
 - Egenkontroll och tidigare tillsyn
- Dokument/beslut utfärdade av andra myndigheter/kommuner

Tips: Något dokument som ser konstigt ut? Ta gärna kontakt med den myndighet/kommun som utfärdat beslutet för att få bekräftat att dessa inte är förfalskade.

Sökning på webben

- Bolagsverket (allabolag)
- Skatteverket

- Länsstyrelsens register för avfallstransportörer
- Naturvårdsverkets avfallsregister
- Kontrollera om bolaget är verksamt? Sök på webben och kolla på exempelvis Facebook

4. Under tillsynsbesök

Ert arbete och efterforskning har nu lett er fram till att ni är förberedda och ska ut på tillsyn.

Försnacka med kollega inför besöket, exempelvis i bil på väg ut

Är det ett väl planerat besök görs det givetvis tidigare. Är det mer akut besökt, kör en briefing på vägen ut.

- Vad ska kontrolleras?
- Vad vet ni om verksamhetsutövaren sedan tidigare?
- Hur länge ska ni vara ute?
- Hur ska ni lägga upp besöket?
 - Vem pratar och vem dokumenterar?
 - Att ni håller ihop och inte går åt olika håll.
 - Vilket kodord ska användas för att avbryta tillsynsbesöket, och när kan det bli aktuellt att använda det? Exempelvis om någon av er känner obehag.

På plats – Tips på agerande

- Parkera så du enkelt kan ta dig därifrån.
- Fråga vem som är ansvarig på verksamheten och ta kontakt med denna. Identifiera er, berätta var ni kommer från och varför ni är där. Berätta för verksamheten vem av dig och din/dina kollegor är ansvarig för vad i tillsynen, det blir tydligare för VU.
- Fråga personerna på platsen vad de heter och vad de har för arbetsuppgift/roll.
- Tänk på er placering; hur ni placerar er i förhållande till verksamhetens representanter. Gå exempelvis inte först in i stängda utrymmen, utan en av er ska helst vara ytterst. Ha koll på människorna som är runt om er. Vänd aldrig ryggarna mot verksamhetsutövarna. Se till att hålla ihop under tillsynsbesöket.
- Se till att ni har en så säker arbetsmiljö som möjligt under besöket; var vaksam på truckar/arbetsfordon/lastbilar, rör inte exponerade kemikalier osv.
- Ta fotografier; överblicksbild och närbilder. Karta med punkter vart man står och fotograferar samt riktning.
- Kom ihåg att ha ett respektfullt bemötande.
- Lyssna på verksamhetsutövaren ute på anläggningen. Ta beslut hemma på kontoret om det behöver tänkas över. Men det kan också vara bra att komma till beslut snabbt så att verksamhetsutövaren inte hinner göra fler olämpliga saker. Du är inte tvungen att meddela dina synpunkter/beslut muntligt i fält. Vissa saker kan behöva tänkas igenom.

På plats – Att hålla utkik efter och dokumentera

- Titta överallt och i alla utrymmen, även de som verkar ovidkommande. Öppna alla dörrar. Glöm inte baksidan av lokalen. Verksamhetsutövaren kan vilja leda dig till att inte se de värsta ställena. Se till att du bestämmer vad du vill se.

- Om verksamheten har tillstånd eller beslut om försiktighetsmått, ha dessa tillgängliga. Det är lätt att glömma vad man ska titta på när man väl är på plats. Ha med en utskrivna karta över platsen du besöker för att lokalisera dig.
- Kontrollera transporttillstånd om det finns lastbilar på plats.
- Fotografera alla fordon på platsen för att kunna söka i bilregistret senare. Gärna både översiktsbild och registreringsnummer.
- Om det står stora containrar på platsen, fotografera containernummer (sjötransportcontainer). Om möjligt, titta vad det är i containern.
- Vilka typer av avfall finns på platsen? Hur förvaras det, exempelvis finns det brandgator, är avfallet cellindelad? Hur hanteras det? Ofta förvaras det utomhus utan skydd för nederbörd. Hur är underlaget?
- Ungefär hur stora mängder av avfall finns av respektive avfallsslag (Underlag för bedömning av klassning av verksamheten + materialet)
- Finns det material som verksamhetsutövaren säger är produkter, men som du bedömer kan vara avfall.
- Finns det dagvattenbrunnar i närheten?
- Utrustning för brandbekämpning? Var är den placerad?
- Kontrollera förvaringen och märkning av kemikalier, oljefat mm.
- Titta efter eventuella vattendrag och i buskage, där det kan ligga saker.
- Om det ser ut att finnas en nyanlagd bullervall eller större jordhög, inspektera den så att det inte ligger nedgrävt avfall. Kontrollera om den är anmäld och/eller omfattas av beslut?
- Var observant på om det ser ut att ha eldats någonting på platsen.
- Ser marken ut att ha fyllts ut med någonting? En del verksamheter utanför bebyggt område anlägger vägar till sina lokaler/ verksamheter genom att ta förorenade massor i form av uppbruten asfalt eller liknande som blandas med fyllnadsmassor.
- Finns det oljefläckar eller andra indikationer på markföroreningar
- Bedömning - finns det behov att återkoppla till verksamhetsutövaren på plats/ta beslut på plats
- Föreligger akut risk för människors hälsa eller miljön?

På plats - Frågor att ställa till verksamheten

Kolla checklistor från naturvårdsverket:

[Genomföra tillsyn av illegal avfallshantering \(naturvardsverket.se\)](https://naturvardsverket.se)

Provtagning

I bilagorna 2 och 3 hittar ni rutiner för provtagning av aska respektive mark. Rutinerna är upprättade av Nationellt forensiskt centrum på Polismyndigheten, och är bra verktyg för att ta prov på ett så adekvat sätt som möjligt. Inom projektet har det även tagits fram en instruktion för indikativ provtagning av massor i schakthögar, bilaga 4.

Nästa steg

Nu har ni gjort er tillsyn, och förhoppningsvis fått en hel del information att arbeta vidare med. Det är nu dags att ta sig tillbaka till kontoret, tänka genom det ni har noterat och fortsätta

arbetet framåt. Kanske behöver ni kontakta någon annan myndighet. Kanske behöver ni diskutera ärendet med chef eller kollegor. Ni kanske landar i att det inte bedrivits illegal avfallshantering, eller så har ni sett att det faktiskt gör det. Vad blir då nästa steg? Föreläggande eller förbud? Läs vidare i den sista delen, *Efter tillsyn*, för lite hjälpfulla tips.

5. Efter tillsynsbesök

Dokumentera och spara

Sammanställ din information/anteckningar från inspektionen. Var noga med att ange tid och plats och vem som fanns på platsen. Ordna bildbevis och provtagningspunkter och ange var dessa tagits. Ordna bilder på kvitton och dokument och ange var dessa tagits.

Anteckna den tiden som du arbetar med ärendet för att kunna debitera verksamhetsutövaren. Försök sammanställ vilket avfall som finns på platsen och vilka mängder det gäller och hur du uppskattat mängderna. Se bilaga 1.

Prover

Om prover har tagits ute i fält, skicka dessa till laboratorium och analysera/granska resultatet alternativt spara dem och invänta och se om polisen/åklagaren vill ha proverna och bekosta provtagningen.

Det är viktigt att de tagna proverna hanteras och förvaras på lämpligt sätt. Vad som är lämpligt beror på vilka ämnen som man misstänker finns på platsen och som ska analyseras. Provkärl av vissa material kan reagera med (och förstöra) provet genom att avge eller adsorbera olika ämnen. Ta därför kontakt med det analyslaboratorium som du kommer att anlita, för att få råd om vilka provkärl som är lämpliga. Ta även reda på om det finns andra krav, till exempel att provkärlet ska vara mörkt så inte provet utsätts för ljus eller att provet ska konserveras.

Debitera provtagningen och analysen om delegation finns på detta.

Granska VU:s underlag

Var uppmärksam på att fusk med falska analysresultat och konsultrapporter förekommer.

Känslig natur

Om det inte redan har gjorts inför besöket, kolla om det finns känsliga/skyddsvärda objekt i närheten, exempelvis natura 2000, vattenskyddsområden, dricksvattenbrunnar osv. som kan påverkas av ditt ärende.

Registersök

Sök i olika register (avfallsregister, bilregister osv) för att kunna få mer information om transportörer och andra aktörer kopplade till ärendet. Är transportörerna godkända? Se länsstyrelsernas register: <https://www.kontrolleraavfallstransportorer.se/>

Kontrollera om företaget lämnat uppgifter till NVs farligt avfallsregister (Miljösanktionsavgift på 5000 kr gäller om detta inte görs).

Samverkansparter

Om verksamheten bedrivs även i andra kommuner kontakta kollegor på respektive miljöförvaltning för att tipsa om misstänk illegal avfallshantering.

Ta kontakt med din Länsstyrelse för tillsynsvägledning för mera information. Länsstyrelsen är tillsynsvägledande och har en samordnande funktion avseende illegal avfallshantering inom länet.

Bedömning

Exempel på uppföljning beroende på lagkraven är: inspektionsrapport, föreläggande om åtgärder, vitesföreläggande, förbud och åtalsanmälan.

Mycket bra information om uppföljning av besöket finns på NVs sida: [Efter tillsynsbesöket.](#)

Diskutera ärendehanteringens med kollega och chef. Återkoppla till VU även om inte föreläggande krävs, man ska alltid skicka ut inspektionsrapporten och information om hur ärendet fortsätter/avslutas hos er.

Bedöm om verksamheten håller gällande tillstånd/ föreläggande. Vad är avfall och inte avfall? Får avfallet vara där? Hur länge har det legat där?

Se bilagor 5 och 6 för exempel på beslut om förbud och beslut med vite.

Åtalsanmälan

Om du misstänker brott, anmäl detta till polisen.

Anmälningssupptagning

- Mottar åtalsanmälan, företrädesvis på miljobrott.syd@polisen.se och ser till att en K-anmälan upprättas.
- Anmälan upprättas av personer som inte arbetar med miljöbrott dagligdags. Det går inte att vara för tydlig.
- När anmälan är klar granskas den av förundersökningsledare och i samband med det skickar vi vårt diarienummer till er och begär eventuella kompletteringar.

Polisen

2023-09-13

Ta hjälp av åklagarnas handbok och mallar på [Miljösamverkan Sydost hemsida](#). Exempel på åtalsanmälan finns i bilaga 7

Kontakta [miljöåklagaren](#) om något är oklart, du har frågor kring bevissäkring m.m.

6. Bilagor

Bilaga 1. Lär dig att uppskatta avfallsmängder

Vid tillsynsbesök kan det finnas behov av att uppskatta avfallsvolymer. Detta för att översiktligt bedöma ifall avfallsmängder stämmer överens med verksamhetens uppgifter eller för att bedöma om verksamheten hålls inom anmälningsplikt eller tillståndsplikt.

Avfallsvolymer kan bedömas mer översiktligt med överslagsberäkningar eller mer precist med avancerade inmätninginstrument. Här beskrivs tre olika verktyg med ökad precision (och ökad arbetsinsats).

Verktyg 1. Överslagsberäkning

- Bra vägledning finns här: [Byggopedia – byggprocessen – beräkning och inköp – beräkna ett material volym och vikt.](#)
- Exempel på densitetstabell: <https://håltagning.nu/densitetstabell/>
- Volym på en pyramid <https://eddlar.se/lektioner/pyramid/>

Densitet avfall (schablonvikter):

Torrt trä: 400 kg/m³ (medeltal)

Plast: 1 000 – 1 400 kg/m³

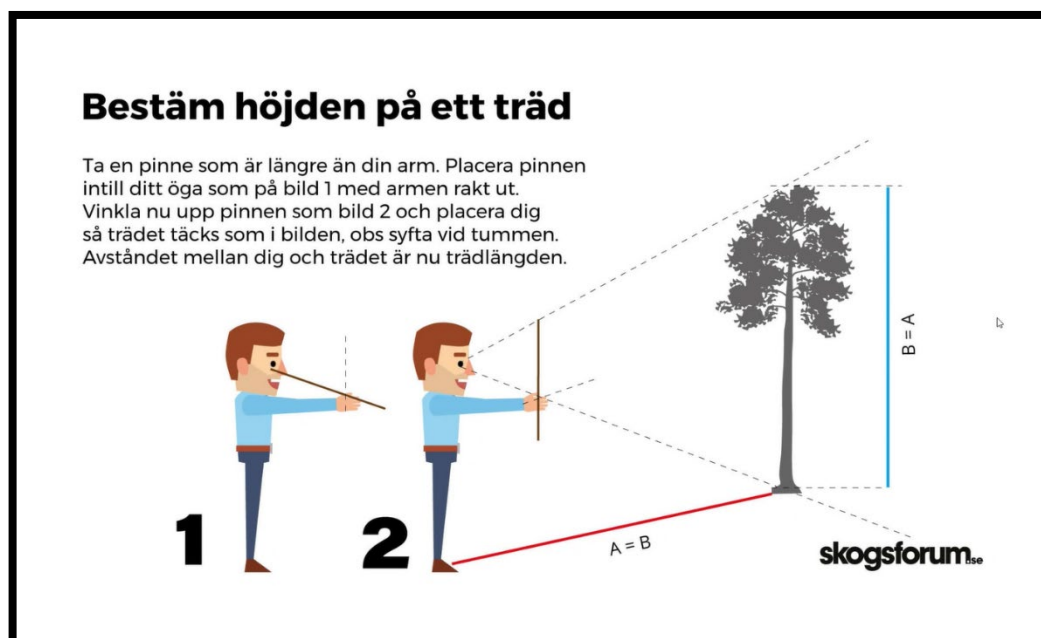
Glas: 2 600 kg/m³

Blandat byggavfall 500 kg/m³

Aluminium: 2 700 kg/m³

Stål: 7 800 kg/m³

Gips 2 960 kg/m³

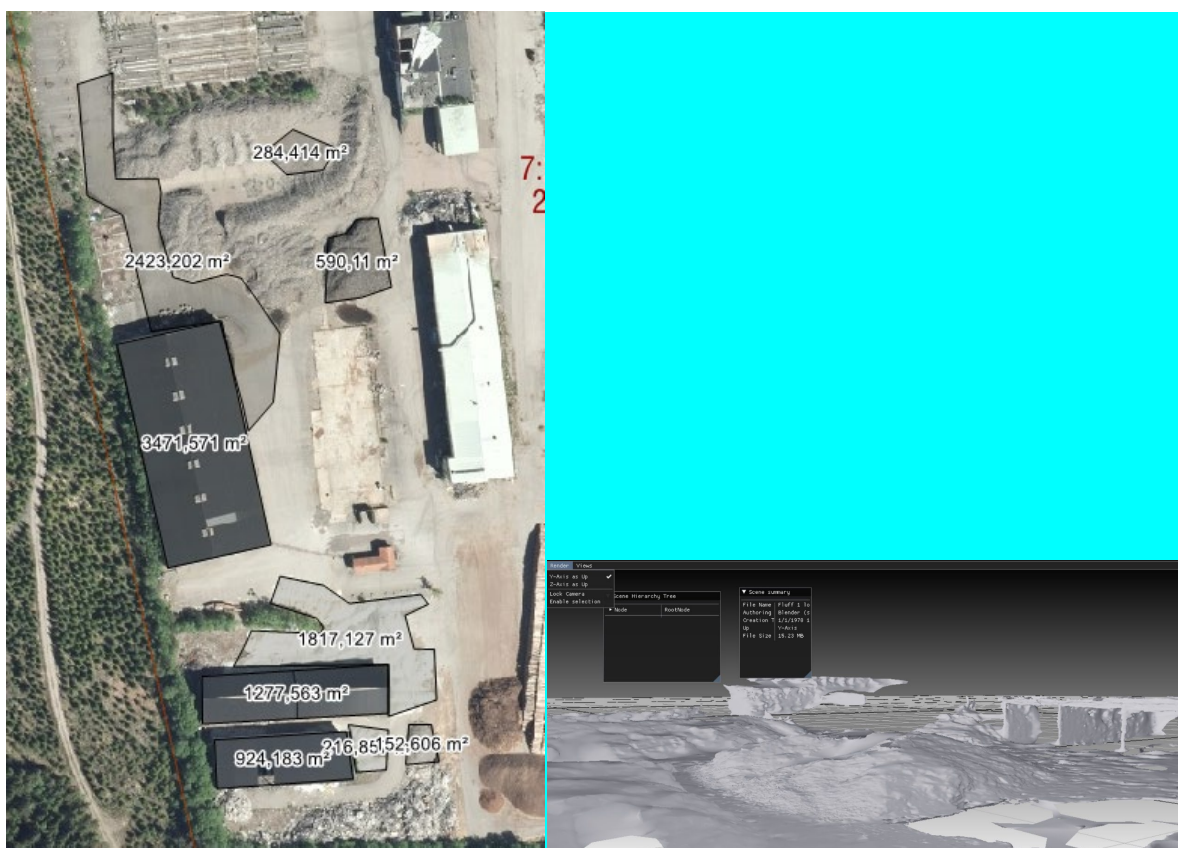
Bilden beskriver hur du kan mäta höjden på ett träd, eller en avfallshög. Tagen från skogsforum.se.

Verktyg 2. Appmätning

Med en mobiltelefon som har kamera och så kallad lidarmätning finns det appar som kan skapa och beräkning 3D-volymer av objekt. Sök på 3D scanning apps och installera en app som anger att den både kan skapa 3d objekt och mäta volym. Ett exempel på sådan app är 3D Scanner App - LIDAR Scanner for iPad & iPhone Pro.

Verktyg 3 Inmätning med specialutrustning

I ett ärende i Marhult, Uppvidinge kommun, har handläggare från lantmäteri/bygg genomfört en mätning av avfallshögar med så kallad totalstation. Efter inmätning har avfallshögar kunnat modelleras i dator.

Bilaga 2. Provtagning mark

Polisen

Polismyndigheten
Nationellt forensiskt centrum

Provtagning mark

- Typ av provtagningskärl: Glasburk
- Ta ett samlingsprov från platsen där misstänkt utsläpp skett, helst minst tio delprover (se bild). Cirka en matsked i varje delprov.
- Ta prov där den misstänkta föroreningen syns mest.
- Ta riklig mängd markprov, minst 1,5 dl i total mängd.
- Plocka bort onödigt material, till exempel sten, järnskrot och betong.
- Ta bakgrundsprov (se nedan).

Provtagning bakgrundsprov

- Välj en yta cirka 5-10 meter ifrån den misstänkta föroreningen beroende på hur omgivningen ser ut.
- Ta samlingsprov med cirka 5-10 delprover från opåverkad mark en bit ifrån den misstänkta föroreningen, exempelvis längs en linje.
- Se till att provet består av jord och plocka bort översta lagret med gräs, barr, mossa mm.
- Ta minst 1,5 dl jordprov.

Bilaga 3. Provtagning aska

Polisen

Polismyndigheten
Nationellt forensiskt centrum

Provtagning aska

- Typ av provtagningskärl: Glasburk eller plastburk (även andra typer av förvaringskärl går bra).
- Ta ett samlingsprov från eldningshögen, helst minst tio delprover (se bild). Cirka en matsked i varje delprov.
- Ta prov ytligt på eldningshög, cirka 0-5 cm.
- Ta riklig mängd aska, minst 1,5 dl i total mängd.
- Plocka bort onödigt material, till exempel sten, järnskrot och betong.
- Om jordinblandning i askprov: ta bakgrundsprov (se nedan).

Exempel på brandrester att skicka in tillsammans med askprov:

- Misstänkt PVC-plast
- Kabelrester
- Kretskort
- Rester av impregnerat virke (CCA, kreosot)

Provtagning bakgrundsprov

- Om det finns jord med i askan vid provtagningen behövs ett bakgrundsprov.
- Välj en yta cirka 5-10 meter ifrån askhögen beroende på hur omgivningen ser ut.
- Ta samlingsprov med cirka 5-10 delprover från opåverkad mark en bit ifrån eldningshögen, exempelvis längs en linje.
- Se till att provet består av jord och plocka bort översta lagret med gräs, barr, mossa mm.
- Ta minst 1,5 dl jordprov.

Bilaga 4. Indikationsprovtagning av föroreningsinnehåll i schaktmassor

Indikationsprovtagning av föroreningsinnehåll i schaktmassor

Syfte och avgränsning

Den indikativa provtagningen syftar till att verifiera verksamhetsutövarens uppgifter om föroreningsinnehåll i massor. Provtagningens resultat kan ligga till grund för myndighetens fortsatta tillsyn av enskilda högar med schaktmassor samt verksamhetens egenkontroll.

Den indikativa provtagningen ger säkrare resultat för mindre rörliga föroreningar så som metaller och tunga PAH:er. Men ett mindre säkert resultat för lättrorliga föroreningar som oljor, PFAS och flyktiga ämnen.

Resultatet av den indikativa provtagningen ska inte ligga till grund för verksamhetsutövarens avfallsklassificering av massorna. Provtagning för en sådan klassificeringen behöver ske på beställning av verksamhetsutövaren.

Vid misstänkta brott är det i första hand tas ut av polisens tekniker som ska prov. Är det inte möjligt kan resultatet från den indikativa provtagningen bifogas polisanmälan. Då behöver det framgå att provtagningen är genomförd med ett förenklat förfarande. Att provtagare inte är certifierad och att provtagningen inte följde standardiserade provtagningsförfaranden.

Indikationsprovtagningen görs som en process

En indikativ provtagning planeras och genomförs i fyra delsteg.

1. Samla på dig kunskap
2. Fastställ kostnadsansvarig för analyser
3. Bedöma beslutsenheter
4. Analyskostnader
5. Genomföra provtagning
6. Provhantering och analys

1. Samla på dig kunskap om massornas innehåll

Kunskap om massornas ursprung och förväntade innehåll ger en bättre indikativ provtagning.

Fråga verksamhetsutövaren om

- Vad som är syftet med lagringen av massorna på platsen
- Var massorna kommer från, fastighet/verksamhet
- Om massorna kommer från olika platser eller från ett och samma ställe
- Hur länge massorna har legat på platsen
- Verksamhetsutövarens klassning av massorna.
- Vad massorna ska användas till

Tänk på det finns verksamhetsutövare som inte talar sanning. Deras uppgifter kan ändå vara till nytta för bedömning av beslutsenheter och analysomfattning.

2. Kostnadsansvarig för analyser

Innan prov tas ut bör kostnader för analyser vara klargjorda. Kommuner som i dess taxa enligt miljöbalken har taxekonstruktioner för undersökningsavgifter har möjlighet att vidarebefordra kostnader för undersökningar och analyser till verksamhetsutövaren. Ett exempel är på detta är Stockholms Stads taxa enligt miljöbalken 2024¹. Enligt denna debiteras timavgift för undersökningen samt faktiska kostnader som uppkommer till följd av undersökningen, exempelvis kostnaden för analys av prover som tas vid tillsynen. Vid vidarebefordran av

¹ Stockholm stads taxa enligt miljöbalken sida 20 [kfs-2024-03-revidering-av-taxa-for-miljo--och-halsoskyddsnamndens-verksamhet-enligt-miljobalken.pdf](https://www.stockholm.se/om-stockholm/halsoskyddsnamndens-verksamhet-enligt-miljobalken.pdf)

kostnader till verksamhetsutövaren får provtagnings omfattning och analyskostnader inte var oskäligt höga.

Om de prover som tas ut även kommer att ingå i en förundersökning om miljöbrott kan polismyndigheten bekosta analyser.

Om analyser inte kan bekostas av verksamhetsutövaren eller polismyndigheten behöver det vara säkerställt att den egna myndigheten har medel att bekosta analyser innan prov tas ut.

3. Bedöm beslutsenheter

Massor med olika ursprung, avvikande struktur och/eller egenskaper ska om möjligt provtas enskilt, även om massorna ligger i samma hög. Finns annat avfall ska det åskådliggöras vid avfallsklassificering genom att respektive avfallskod anges.

Börja med att göra en översiktsskiss av områdets massor ur ett flygperspektiv. En flygbild över området kan vara bra grund för skissen. Det går också bra att göra markeringar i ett foto direkt i telefonen.

Gör en bedömning ifall massor i en hög/limpa kan bestå av olika ursprung. Till din hjälp kan du använda

- Uppgifter från verksamhetsutövaren
- Om massorna har olika grad av växtlighet
- Om massorna har olika färg, struktur eller om de avviker i doft.

Om massor i en schakthög/limpa tydligt uppvisar två olika delar kan högen delas in i två enhetsvolymmer/beslutsenheter och provtas därefter. Avvikande avfallsslag ska också provtas separat.

En större schakthög/limpa kan vara aktuell att provta i olika enhetsvolymmer/beslutsenheter även om massorna ser likartade ut. I naturvårdsverkets vägledning [Undersökning av avfallens innehåll och egenskaper \(naturvardsverket.se\)](https://naturvardsverket.se/undersokning-av-avfallens-innehall-och-egenskaper) ges följande exempel på maximala beslutsenheter:

Typ av avfall, material	Största mängd som bör undersökas med ett samlingsprov
Jord av okänt ursprung heterogen sammansättning	1 samlingsprov om ca 200 ton (varav 30 delprov)
Jord med känt ursprung homogen sammansättning	1 samlingsprov om ca 5000 ton (varav 50 delprov)
Bergmaterial	1 samlingsprov om ca 10 000 ton (varav 20 delprov)
Betong	1 samlingsprov om ca 10 000 ton (varav 20 delprov)
Tegel	1 samlingsprov om ca 10 000 ton (varav 20 delprov)

Figur 1: förslag på beslutsenheter, NV. Kolumn 2 anger antal samlings- och delprov per mängd material som ska provtas

Ge högarna i skissen ID-nummer, så att du i efterhand kommer ihåg vilka prov som kommer från respektive hög/massor.

4. Genomför provtagning

Vilka slags prov som ska tas ut beror på materialet i fråga samt vilket ämne som ska analyseras.

Om det är ett blandat/osorterat avfall kan plockanalyser behöva göras. Om man misstänker flyktiga ämnen kan riktad provtagning behöva göras.

Men för annan generell provtagning rekommenderas samlingsprovtagning. Samlingsprov används i första hand eftersom dessa representerar en större volym massor än enskilda prov. Samlingsprovet tas ut från av ett stort antal delprov (ca 10-30 stycken), vilket ökar sannolikheten för att analysresultatet ligger närmare den verkliga medelhalten. Proverna bör tas ut från olika delar av beslutsenheten eftersom vissa typer av partiklar eller partikelstorlekar kan bli under- eller överrepresenterade i proverna i olika delar i högen.

- Borsta av fast material från spadar och annan provtagningsutrustning. Rengör gärna därefter med trasa eller torkpapper
- Använd gärna engångshandskar
- Gräv in ordentligt i högen med spade vid provtagning. Gärna 20-30 cm
- Se till att ingen yttlig jord åker ned i hålet
- Tag ut lika stora delprov (0,5-1 dl) från schaktvägg/schaktbotten i delprovshålet med kniv eller sked och lägg i samlingskärl (plastpåse eller liknande)
- Blanda materialet i samlingskärlet nogga
- Tag ut prov från samlingskärlet och lägg i glasburk eller plastpåse (enligt laboratoriets anvisningar om sådana finns)

Figur 2: Tag ut delprover systematiskt fördelat runt högen.

5. Provhantering och analys

Laboratorier kan vara behjälpliga att rekommendera vad för provkärl som är lämpliga för olika prover. Generellt är glasburkar lämpliga för flertalet prover men diffusionstäta plastpåsar är bör användas för flyktiga ämnen.

Lägg provet i märkta provkärl och förslut. Förpacka provet i gärna i kylväska eller motsvarande.

För att vara säker på att det inte förekommer föroreningar av okänt ursprung behöver prover analyseras med avseende på många ämnen. En bred analys av prover kan vara oskäligt kostsamt.

Analys som alltid bör göras är:

- Metaller inklusive kvicksilver
- Alifater, Aromater
- PAH16
- PFAS
- PCB
- BTEX

Prover som också bör övervägas är

- Bekämpningsmedel
- Tennorganiska föreningar (om massorna ser ut att komma från en muddring)

Om verksamhetsutövaren har analysrapporter eller andra uppgifter som påvisar förekomst av ytterligare föroreningar i massorna behöver analys självklart ske även av dessa ämnen.

Mer information om provtagning

Mer information om provtagning av misstänkt förorenade massor (och förorenade områden) finns i

- Svenska geotekniska föreningens "Fälthandbok – Undersökning av förorenade områden" Rapport 2:2013
- Naturvårdsverkets vägdelning- MASSHANTERING OCH ANVÄNDNING AV MASSOR FÖR ANLÄGGNINGSÄNDAMÅL Undersökning av avfallens innehåll och egenskaper.

På EBH-portalen finns bra uppgifter om förorenade områden. En bra hjälp är introduktionsfilmerna [EBH för nybörjare - EBHportalen](#)

2019-06-28

Beslut angående anmälan om miljöfarlig verksamhet

Beslut

1. Miljö- och byggnämnden i Nybro kommun förbjuder [REDACTED] metall, organisationsnummer [REDACTED] att bedriva miljöfarlig verksamhet omfattande sortering, lagring och förbehandling av avfall och farligt avfall på fastigheten [REDACTED] Nybro kommun.

Förbudet börjar gälla 60 dagar efter att beslutet vunnit laga kraft.

2. Miljö- och byggnämnden förelägger [REDACTED] metall att bortskaffa allt farligt avfall på fastigheten [REDACTED] i Nybro kommun.

Allt farligt avfall på fastigheten ska vara borttransporterat av transportör med tillstånd att transportera aktuellt avfall senast 60 dagar efter att beslutet vunnit laga kraft. Avfallet ska transporteras till anläggning med tillstånd att ta emot farligt avfall.

Senast två veckor efter att avfallet transporterats bort ska [REDACTED] metall till Miljö- och byggnämnden lämna in kvitto och transportdokument som styrker att avfallet transporterats bort av transportör med tillstånd och mottagits av godkänd mottagare.

Miljö- och byggnämnden i Nybro kommun fattar beslutet med stöd av 26 kap. 9 och 21 §§ och 2 kap. 2 och 3 §§ miljöbalken (1998:808) (MB), 27 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (FMH) samt 36 och 54 §§ avfallsförordningen (2011:927) (AF).

Beslutet kan överklagas, se nedan.

2019-06-28

Bakgrund

På fastigheten har bilskrotning och annan verksamhet med hantering av skrot bedrivits under åtminstone tio år. [REDACTED] metall (nedan kallad verksamheten) etablerade sin verksamhet på fastigheten år 2016.

Miljö- och byggverksamheten har gjort tillsynsbesök på verksamheten 2016-10-18, 2017-08-22, 2018-10-22, 2019-02-06 och 2019-05-23. I samband med besöket 2016 har information lämnats om att det finns krav på anmälan enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) (MPF) för den avfallshantering som verksamheten sysslar med, om mängden avfall överskrider vissa gränser, samt att det finns särskilda regler för farligt avfall, t.ex. batterier och elavfall. I samband med besöket år 2017 har information om vilka verksamhetskoder enligt MPF som bedöms kunna vara aktuella för verksamheten samt blankett för anmälan översänts till verksamheten. Utifrån uppgifter från verksamhetsutövaren vid tillsynsbesök 2018-10-22 bedömdes verksamheten inte vara anmälningspliktig. I och med tillsynsbesöket 2019-02-06 begärde tillsynsmyndigheten in transaktionslistor från [REDACTED] för verksamheten gällande hela år 2018. Enligt transaktionslistorna bedömdes verksamheten vara anmälningspliktig. Verksamheten informerades om detta samt om att det krävs tillstånd för att transportera farligt avfall.

Redogörelse för ärendet

Miljö- och byggnämnden har 2019-03-15 mottagit en anmälan från [REDACTED] metall [REDACTED] om miljöfarlig verksamhet enligt 1 kap. 10 § MPF på fastigheten [REDACTED]. Anmälan gäller sortering, lagring och förbehandling av avfall. De verksamhetskoder enligt MPF som angetts i anmälan är 90.80 C (sortering av icke farligt avfall), 90.29 C (förberedelse av avfall för återvinning), 90.40 C (lagring av icke farligt avfall som en del av att samla in det) och 90.60 (lagring av farligt avfall som en del av att samla in det).

I anmälan uppges även vilka avfallstyper (avfallskoder enligt Bilaga 4 i AF) som kommer att hanteras i verksamheten samt mängd per år. Det rör sig främst om olika typer av metaller i bygg- och rivningsavfall (kapitel 17 i bilaga 4 i AF), blybatterier och katalysatorer (kapitel 16 i bilaga 4 i AF).

Miljö- och byggverksamheten gjorde tillsammans med Arbetsmiljöverket, Skatteverket, gränspolissektionen samt den lokala polisen ett oanmält besök på verksamheten 2019-05-23. Vid den tillsyn som utfördes noterades Miljö- och byggverksamheten stora brister vad gäller miljöskyddet.

Av tillsynsrapporten daterad 2019-06-03 framgår sammanfattningsvis följande:

Verksamheten är svåröverskådlig p.g.a. uppenbar oordning och att förvaringsplatser och behållare för avfall inte är uppmärkta eller selaktigt uppmärkta. Förvaring av spillolja och annat flytande avfall sker i öppna kärl, dunkar och fat utan invallning förekom på flera platser och

bedöms innebära stor risk för spill och förorening av mark och grundvatten på fastigheten. Bilbatterier förvarades utomhus i plastbehållare utan nederbördsskydd. Betongplattan i den nordvästra delen av fastigheten (verksamhetsområdet) som verkar användas för bl.a. sortering av inkommet skrot var sliten och bedöms inte vara tät. Sammantaget bedöms verksamheten ha mycket stora brister ur miljösynpunkt och verksamheten bedöms sakna kunskap om vilka risker som verksamheten kan medföra för människors hälsa och miljön.

Vid tillsynsbesöket 2019-05-23 uppgav [redacted] att [redacted] har tillstånd att transportera farligt avfall. Vid kontroll med Länsstyrelsen i Kalmar Län har det framkommit att något sådant tillstånd inte finns. [redacted] finns inte med i länsstyrelsens register över avfallstransportörer. Vid tillsynsbesöket noterades även elkablar i flera containrar samt en maskin för skalning av kabel.

Miljö- och byggverksamheten har 2019-06-05 fått en transaktionslista från [redacted] om allt avfall som mottagits från verksamheten under 2018. Avfallet har transporterats till [redacted] med ett tiotal olika fordon varav [redacted] stått som ägare av åtminstone två fordon [redacted] vid tillfället för transporterna. Två av de fordon som använts för transporterna har enligt Transportstyrelsens webbtjänst fordonsuppgifter, varit avställda vid alla eller flera transporttillfällen [redacted]

Av transaktionslistan från [redacted] för verksamheten gällande hela år 2018 framgår att totalt 679 472 kg avfall (i huvudsak metallskrot) tagits emot. Av detta utgör 45 385 kg blybatterier (farligt avfall). Av transaktionslistan framgår vidare att blybatterier tagits emot 30 gånger under 2018 samt att den mottagna mängden överstigit 1 500 kg vid 15 av dessa tillfällen (2 890 kg som mest). Det framgår även att transporten av blybatterier vid 9 tillfällen skett med [redacted]

Miljö- och byggverksamheten har även fått uppgift från [redacted] i Nybro om att 490 kg spillolja (farligt avfall) tagits emot 2019-01-24 från verksamheten. Enligt uppgift från [redacted] har transporterna skett på ett sätt som inte uppfyller gällande regler för transport av farligt avfall och inneburit stora risker för spill.

2019-06-28

Kommunikation inför beslut

Kommunicering av underlag i ärendet har skett genom e-post och brev daterat 2019-06-14. Brevet skickades till tre adresser.

[REDACTED] har 2019-06-25 inkommit med ett skriftligt yttrande, ett antal bilder från anläggningen samt kvitton på inköpt betong.

I huvudsak framförs följande:

[REDACTED] uppger att han har gått ADR grundkurs samt att han ansökt hos länsstyrelsen om tillstånd för transport av farligt avfall.

Betongplattan har åtgärdats med ny betong och däck har transporterats till KSRR:s återvinningscentral i Nybro. Taket i lokalen där spillolja förvaras har lagats och utrymmet har skyltats med miljöfarligt avfall. Bilbatterier förvaras nu i batterilådor med lock i den lilla industrilokalen med hårdgjort yta. Lokalen har skyltats upp med anvisning om frätande ämnen.

Vad gäller motorgräsklippare informeras kunderna om att de måste vara tömda vilket kontrolleras innan de tas emot. De gräsklippare som fanns på anläggningen vid miljö- och byggverksamhetens besök 2019-05-23 har kontrollerats och kastats i containern för blandskrot.

De containrar som är trasiga kommer att lagas eller bytas ut. Markeringar med angivande av innehåll har gjorts på containerna.

Verkstaden har tömts på däck och städats ur. Den upphissade skåpbilen har avlägsnats. Plastdunkar och plastfat har försetts med markeringar med innehåll.

Vad gäller uppgifterna från [REDACTED] Nybro om bristfälliga transporter av bl.a. spillolja tillbakavisas dessa av [REDACTED] som uppger att han inte äger någon släpvagn. Metallsrot transporterar han i sin skåpbil.

Vid telefonsamtal 2019-06-25 uppgav [REDACTED] att de inte har dokumenterat de mängder däck och aluminiumfälgar som transporterats till KSRR.

Lagstöd

Enligt 26 kap. 9 § miljöbalken (1998:808) får en tillsynsmyndighet i det enskilda fallet besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att denna balk samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas.

Enligt 26 kap. 21 § miljöbalken (1998:808) får tillsynsmyndigheten förelägga den som bedriver verksamhet eller vidtar en åtgärd som det finns bestämmelser om i denna balk eller i föreskrifter som meddelats med stöd av balken, att till myndigheten lämna de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen. Detsamma gäller också för den som annars är skyldig att avhjälpa olägenheter från sådan verksamhet.

Enligt 2 kap. 2 § miljöbalken (1998:808) ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet.

Enligt 2 kap. 3 § miljöbalken (1998:808) ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte skall vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik. Dessa försiktighetsmått skall vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Enligt 27 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd ska den myndighet som handlägger ärendet, när anmälningens ärendet är tillräckligt utrett och om det behövs, i ett föreläggande till verksamhetsutövaren besluta om försiktighetsmått eller förbud enligt miljöbalken eller förelägga verksamhetsutövaren om att ansöka om tillstånd enligt 9 kap. 6 a § miljöbalken.

Om ärendet avser en verksamhet med återvinning eller bortskaffande av avfall och verksamhetsutövaren inte föreläggs att ansöka om tillstånd, ska myndigheten förelägga om försiktighetsmått eller förbud. Ett föreläggande om försiktighetsmått ska innehålla uppgifter om de

1. typer och mängder av avfall som får behandlas,
2. metoder för att behandla avfall som får användas,
3. tekniska krav och eventuella övriga krav som är relevanta för platsen ifråga,
4. skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått som behövs med hänsyn till verksamheten, den plats som verksamheten bedrivs på och andra omständigheter,
5. åtgärder som behövs för att övervaka och kontrollera verksamheten, och

2019-06-28

6. åtgärder som behövs ifråga om avslutning av verksamheten och efterbehandling.

Om sådana åtgärder inte beslutas, ska myndigheten underrätta den som har gjort anmälan om att ärendet inte föranleder någon åtgärd från myndighetens sida. Förordning (2018:2005).

Enligt 36 § avfallsförordningen (2011:927) krävs ett särskilt tillstånd för att

1. yrkesmässigt transportera avfall, eller
 2. transportera avfall som har uppkommit i en yrkesmässig verksamhet om
 - a) transporterarna under ett kalenderår sammanlagt avser mer än 10 ton avfall eller mer än 50 kubikmeter avfall,
 - b) transporterarna under ett kalenderår sammanlagt avser mer än 100 kilogram farligt avfall eller mer än 100 liter farligt avfall,
 - c) avfallet innehåller kvicksilver och utgörs av annat än hela lysrör eller andra ljuskällor, eller
 - d) avfallet innehåller cyanid, kadmium eller en PCB-produkt.
- Förordning (2011:1239).

Enligt 54 § avfallsförordningen (2011:927) ska den som bedriver en verksamhet med återvinning eller bortskaffande som är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) för varje slag av avfall som hanteras i verksamheten föra anteckningar om

1. varifrån avfallet kommer,
2. de metoder för återvinning eller bortskaffande som används,
3. den mängd avfall som återvinns eller bortskaffas årligen, och
4. var avfallet lämnas när det återvinns eller bortskaffas.

Anteckningarna ska föras i kronologisk ordning och bevaras i minst tre år. Förordning (2014:236).

Motivering

Miljö- och byggverksamheten konstaterar att [redacted] (organisationsnummer [redacted]) transporterat icke farligt och farligt avfall utan tillstånd enligt 36 § avfallsförordningen (2011:927).

Transporterna har skett regelbundet under en lång period. Stora mängder farligt avfall har transporterats, främst blybatterier men även spillolja.

Transporterna av blybatterier har vid minst 15 tillfällen under 2018 överskridit gränsen för anmälningsplikt vad gäller lagring av blybatterier. Anmälningsplikt gäller för verksamhet i form av lagring som en del av att samla in avfall om mängden blybatterier överskrider 1 500 kg vid något tillfälle, verksamhetskod 90.60 enligt MPF. Som mest har 2 890 kg blybatterier lämnats vid ett tillfälle (2018-02-08).

Transporten av 490 kg spillolja till [redacted] 2019-01-24 överskrider även den gränsen för anmälningsplikt (200 kg olja) enligt verksamhetskod 90.60.

Miljö- och byggverksamheten bedömer att verksamheten har bedrivit anmälningspliktig verksamhet enligt verksamhetskod 90.60 miljöprövningsföreläggningen innan anmälan inkom, 2019-03-19. Vid flera tillfällen har information lämnats om att verksamheten kan omfattas av anmälningsplikt men först efter att det uttryckligen påtalats att verksamheten är anmälningspliktig i tillsynsrapport 2019-02-06 har en anmälan lämnats in. Någon ansökan om tillstånd till transport av avfall har inte lämnats till länsstyrelsen trots att information om detta lämnats i tillsynsrapporten.

Vid tillsynsbesöket 2019-05-23 noterades allvarliga miljöskyddsbrister, bland annat förvarades batterier och flytande farligt avfall på ett ej tätt underlag och utan nederbördsskydd och behållare innehållandes farligt avfall saknade märkning. Vid tillsynsbesök noterades elkablar i flera containrar samt en maskin för skalning av kabel. Miljö- och byggnämnden bedömer att det inte kan uteslutas att verksamheten även omfattas av verksamhetskod 90.90 som gäller yrkesmässig sortering, demontering eller på annat sätt behandling av elektriska eller elektroniska produkter innan ytterligare behandling.

[redacted] har i svar på kommunikation av underlag i ärendet angett att de har vidtagit flera åtgärder. Bland annat har de gjutit ny betong på delar av fastigheten, ansökt om tillstånd för transport av farligt avfall, märkt upp behållare innehållande farligt avfall med information om innehåll samt transporterat däck och aluminiumfälgar till KSRR. Vid telefonkontakt 2019-06-25 uppgav [redacted] att de inte fört dokumentation över de mängder däck och aluminiumfälgar som transporterats till KSRR. Enligt 54 § AF ska den som bedriver en verksamhet med återvinning eller bortskaffande som är anmälningspliktig föra anteckningar om varifrån avfallet kommer, de metoder för återvinning eller bortskaffande som används, den mängd avfall som återvinns eller bortskaffas årligen, och var avfallet lämnas när det återvinns eller bortskaffas.

Enligt inkomna uppgifter från [redacted] har det vidtagits flera åtgärder i syfte att förbättra miljöskyddet i verksamheten. Miljö- och byggnämnden anser att underlåtenheten att inte anmäla verksamheten till tillsynsmyndigheten, att transportera farligt avfall utan tillstånd från länsstyrelsen samt de allvarliga miljöskyddsbrister som noterades vid tillsynsbesöket 2019-05-23 är synnerligen allvarliga och att

2019-06-28

de åtgärder som enligt [redacted] vidtagits inte föranleder en annan bedömning.

Miljö- och byggnämnden bedömer att verksamheten saknar kunskap enligt 2 kap. 2 § miljöbalken för att bedriva verksamheten samt att verksamheten inte vidtagit de skyddsåtgärder som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten medför skada för miljön enligt 2 kap. 3 § miljöbalken.

Mot bakgrund av de allvarliga miljöskyddsbrister som konstaterades vid tillsynsbesöket 2019-05-23 samt de övriga omständigheter som framgår ovan anser miljö- och byggnämnden att verksamheten ska förbjudas samt att det farliga avfallet ska bortskaffas. Det är dock rimligt att [redacted] metall får två månader på sig att avveckla verksamheten.

Detta beslut kan överklagas, se nedan.

Miljö- och byggnämnden i Nybro kommun

[redacted]

Nämndsordförande

Hur man överklagar

Om du inte är nöjd med miljö- och byggnämndens beslut kan du överklaga det till Länsstyrelsen i Kalmar län. Det gör du genom att skriva till Länsstyrelsen i Kalmar län, 391 86 KALMAR. Överklagandet ska du lämna/skicka till Miljö- och byggnämnden i Nybro kommun som prövar om överklagandet kommit in i rätt tid och som därefter skickar överklagandet till länsstyrelsen.

Tala om vilket beslut du överklagar genom att till exempel ange ärendets rubrik och paragraf eller diarienummer. Ange också varför du anser att beslutet är felaktigt och vilken ändring du vill ha. Bifoga handlingar eller annat som du anser stöder din uppfattning. För att länsstyrelsen ska kunna ta upp ditt överklagande måste det ha kommit in till miljö- och byggnämnden senast inom tre veckor från den dag du fick del av beslutet. Underteckna överklagandet och uppge namn, postadress och telefonnummer. Du kan också anlita ombud att sköta överklagandet åt dig.

Observera att överklagandet ska lämnas/skickas till:

**Nybro kommun
Miljö- och byggnämnden
382 80 NYBRO**

Handläggare

Datum

2017-09-19

Ärendebeteckning

Fastighet:

Sökande:

Ärende: KLAGOMAL, olovlig avfallshantering

För några veckor sedan fick ni ett förslag till beslut från oss. Vi har fått in synpunkter på förslaget från er och dessa är redovisade i det beslut som därmed är fattat av oss. Hur man överklagar framgår av bilaga.

Vi använder en enklare form av delgivning i detta ärende. Detta innebär att vi kommer att skicka ett kontrollbrev till er för att försäkra oss om att beslutet har kommit fram.

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar med stöd av 26 kap. 9§ och 26 kap. 14 § miljöbalken (SFS 1998:808) att förelägga [REDACTED], [REDACTED] vid vite att åtgärda följande punkter:

- Avlägsna det nedgrävda rivningsavfallet från platsen. Avfallet ska lämnas till godkänd mottagare eller återvinnas på annat godkänt sätt. Detta ska vara utfört senast en månad från att ni tagit del av beslutet. Denna punkt förenas med ett vite om 20 000 kronor
- Redovisning från hanteringen i punkt 1 ska lämnas till samhällsbyggnadsnämnden senast en månad efter utförd åtgärd. Denna punkt förenas med ett vite om 5000 kronor.

Tidigare beslut

Samhällsbyggnadsnämnden har tidigare krävt in och fått en redovisning av hur rivningsavfall har hanterats på [REDACTED]. Samhällsbyggnadsnämnden har genom beslut daterat 2017-03-08 förelagt [REDACTED] att avlägsna det nedgrävda avfallet.

Bakgrund

[REDACTED] äger sedan 2015 [REDACTED] där det tidigare stod lantbruksbyggnader. Hösten 2016 rev han dessa byggnader, enligt fastighetsregistret tre stycken ekonomibygnader å 1585, 600 respektive 110 m², plus en gödselbrunn och

(4)

grävde ner dem på platsen. Enligt egen redovisning var det ca 150 m³ rivningsavfall som grävdes ner under ca 100 m³ jord. Byggnaderna består vidare enligt den egna redovisningen av betong; poolsten, lecasten och viss del blåbetong. Tak delvis av asbesthaltig Eternit. Det fanns viss mängd elkabel som lämnades. Slutligen träavfall och armeringsjärn. Betongen grävdes enligt redovisningen ner för att kunna användas för kommande behov för vägbyggen med mera. Träkonstruktionen anses komposterad i jorden.

Ärendets handläggning

Samhällsbyggnadsnämnden i Kalmar kommun (SBN) fick under hösten 2016 kännedom om nedgrävning av avfall. Fastighetsägare [REDACTED] (FÄ) kom den 12 februari 2017 in med en redovisning av nedgrävningen. FÄ förelades med ett beslut daterat 8 mars 2017 att senast 1 maj avlägsna avfallet och att senast en månad senare komma in med en redovisning av åtgärden. FÄ yttrade sig muntligen under kommunikeringen, att det skulle var orimligt att gräva upp avfallet igen då det inte finns någon risk med att det ligger kvar. Det ”farliga avfallet” blåbetong och asbest ligger inte så samlat att det går att ta bort separat. Trävirket går inte att göra brännbart igen. Beslutet överklagades dock inte därefter. Närmaste grannarna som har enskild vattentäkt och bor alldeles intill deponin har kontaktat Miljöskydds enheten (ME) och uttryckt oro. Under tiden som gavs för åtgärd, mars till första maj respektive första juni, har FÄ inte tagit några kontakter med ME.

Kommunicering

22 juni skickades ett förslag till beslut, föreläggande med vite, med samma innebörd som det tidigare föreläggandet det vill säga att avlägsna avfallet, och den 4 juli fattades ett beslut. Den 16 juli 2017 inkom FÄ med en skrivelse som beskriver att han faktiskt har tagit hand om rivningsresterna, för förbättring av skogsbilväg respektive förstärkning av gårdsplan, trävirke var uppeldat och Eternit och elkablar har lämnats till godkänd mottagare, och i mitten av maj månad ska denna redovisning lämnats in till ME. Dessa uppgifter är dock inget som ME känner till, uppgrävningen är inget som grannar som har hört av sig sett och FÄ har på uppmaning om att skicka redovisningen på nytt inte gjort detta. ME kontaktar på telefon FÄ på nytt 25 augusti varvid FÄ håller fast vid sin ståndpunkt att han har grävt upp allt avfall, och återvunnit respektive forslat bort det till godkänd mottagare. ME har dock inte fått in några mottagningsbevis från någon avfallsanläggning som bekräftar detta. Vid ett nytt tillsynsbesök 28 augusti kan inte ME se att något har grävts upp, platsen är i stort sett igenvuxen, även om man kan notera att det finns nyare fyllnadsmassor i ytan. ME vidhåller därför sitt förslag till beslut.

Upphävande av beslut

ME har dock noterat att det beslut om vitesföreläggande som fattades 2017-07-04 och expedierades 2017-07-05 undertecknats av handläggare utan delegation på vitesbeslut och därför upphävs detta beslut och ett nytt beslut fattas nu med ny tid för åtgärder, senast en månad från att FÄ tagit del av beslutet, respektive redovisning en månad efter att åtgärden vidtagits.

Bedömning

Rivningsavfall ska hanteras som vilket avfall som helst, sorteras och lämnas till godkänd mottagare för respektive avfallsslag, för återanvändning, material- eller

(4)

energiåtervinning eller i sista hand deponering eller destruktion. Fastighetsägare kan dock göra en anmälan enligt § 45 avfallsförordningen om på egna fastigheten göra eget omhändertagande av annat än hushållsavfall. Om det bedöms lämpligt kan vissa avfallsslag återvinnas av ägaren själv. Krossat tegel kan många gånger användas som förstärkning på skogsbilvägar eller vid grundläggning av ekonomibyggnader. Rent och obehandlat trävirke eldas för energiåtervinning i egen panna. Annat som blåbetong, Eternit (asbest) och elavfall ska dock alltid lämnas till godkänd mottagare. Någon anmälan enligt ovan har inte gjorts.

Att gräva ner rivningsavfall, speciellt avfall klassat som miljöstörande eller farligt avfall som blåbetong och asbest, oavsett dess farlighet eller värde/kostnad är inte godkänd hantering. Att avfallet i form av betong grävts ner under 100 m³ jord ”för framtida bruk” kan inte bedömas rimligt. Inte heller nyttan med att träavfallet ”komposterades” istället för att energiåtervinnas. Att gräva fram och ta hand om avfallet på rätt sätt får därför anses rimligt. Om FÅ önskar återvinna avfallet på egen hand ska detta ske i samråd med tillsynsmyndigheten.

FÅ:s synpunkter i tidigare beslutet ändrar fortfarande inte tillsynsmyndighetens ställningstagande. Det avfall som orätt grävts ner på fastigheten kan fortfarande tas om hand på ett bättre sätt. Att se utförd nedgrävning som en ”förvaring för framtida återanvändning” får anses långsökt, och ska i så fall prövas enligt Miljöbalken. FÅ har inte utfört åtgärderna enligt beslutet daterat 8 mars 2017.

De senaste uppgifterna om att avfallet faktiskt har grävts upp, och återvunnits respektive lämnats till godkänd mottagare är inget som ändrar ME uppfattning, eftersom att varken ME, eller grannar har sett det och FÅ har inte kunnat redovisa bevis för att det har skett. En anmälan enligt §45 avfallsförordningen har inte heller gjorts.

Eftersom beslut om vitesföreläggande fattades i strid med delegationsordningen, fattas det nu om och tiden för åtgärder justeras med en ny period för åtgärder. Även tiden för överklagande förnyas. Detta beslut upphäver samtidigt det felaktigt undertecknade beslutet daterat 2017-07-04.

Lagrum

26 kapitlet 9 § miljöbalken

- En tillsynsmyndighet får meddela de förelägganden och förbud som behövs i ett enskilt fall för att miljöbalken ska uppfyllas.

Miljöbalken 2 kap 2 §

- Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd ska skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet.

Miljöbalken 2 kap 3 §

- Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd ska utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte ska vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik.

(4)

Miljöbalken 2 kap 5 §

- Alla som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd ska hushålla med råvaror och energi samt utnyttja möjligheterna att

1. minska mängden avfall,
2. minska mängden skadliga ämnen i material och produkter,
3. minska de negativa effekterna av avfall, och
4. återvinna avfall.

I första hand ska förnybara energikällor användas.

██████████
Miljöchef

Beslutet kan överklagas, se bilaga

Kopiemottagare: ██████████ ██████████
██████████

Bilaga 7. Åtalsanmälan

40

Malmö stad
Miljöförvaltningen

[Anmälan maskad , 2021-05-12 13:37 diarienummer: 5000-K1583945-20

Anmälan på delegation

Datum: 2020-12-21

Handläggare:

[Redacted]

Direkttelefon/e-post:

[Redacted]

Diarienummer:

[Redacted]

Ange diarienummer vid kontakt med miljöförvaltningen.

Polismyndigheten Region Syd
Utredningsenheten, Miljöbrottsgruppen
205 90 MALMÖ

Åtalsanmälan enligt 26 kap 2 § miljöbalken

Prov är taget och finns att hämta på miljöförvaltningen	☒ Nej ☐ Ja ☐ Jord ☐ Vatten ☐ Annat:
Behov av skyndsam handläggning? (Om Ja, ange motivering)	☒ Nej ☐ Ja Motivering:
Miljöförvaltningen bedömer det misstänkta brottet som ringa? (Om Ja, ange motivering)	☒ Nej ☐ Ja Motivering:
Förslag till brottsrubricering enligt 29 kap. miljöbalken	☒ Tillåten miljöverksamhet (29:4)
Överträdelse av följande lag, förordning eller föreskrift. Ange aktuellt lagrum (underlättar för åklagare/polis)	Miljöbalken 9 kap. 6 §, med hänvisning till Miljöprövningsförordningen (2013:521) 29 kap. 49 § samt 29 kap. 51 §
Beslut om miljöstraffavgift (ange om MSA har eller kommer att beslutas)	☐ Ja, punkt X Datum: ☐ Eventuellt (inte klart i nuläget) ☒ Nej, omfattas inte av MSA ☐ Nej, MSA tas inte ut av särskilda skäl
Har liknande överträdelse eller annat miljöbrott skett vid tidigare tillfälle? (ange ungefärlig tidpunkt)	☐ Ej känt ☒ Ja; [Redacted] [Redacted]
Har något vite beslutats / utdömts?	Nei

Beskrivning av gärning

Datum/tidsperiod för överträdelsen	2020-06-05 samt 2020-10-27
Brottsplats (bifoga kartsbild, fotografier etc.)	☒ Kartsbild; ☒ Flygfoto ☒ Fotografier
Fastighetsbeteckning	
Kommun	Malmö

Beskrivning av överträdelsen med utgångspunkt från brottsrubriceringen

har 2020-06-05 och 2020-10-27 begått *otillåten miljöverksamhet* genom att bedriva anmälningspliktig miljöfarlig verksamhet (C) utan föregående anmälan. Överträdelsen består i att bolaget har lagrat icke-farligt och farligt avfall på fastigheterna tan att ha gjort den anmälan som krävs enligt 29 kap. 49 § respektive 29 kap. 51 § miljöprövningsförordningen (2013:251).

När och hur miljöförvaltningen uppmärksammades på överträdelsen

(nedan benämnt *bolaget*) har en anläggning på fastigheten . Bolaget anmält sin verksamhet som innefattar avfallshantering. Någon verksamhet på fastigheterna är inte anmäld, bolaget har uppgett att ytorna som de hyr på dessa fastigheter endast ska användas som uppställningsplats för bolagets tomma containrar. Med anledning av att miljöinspektörerna 2020-06-05 och 2020-10-27 uppmärksammade att en del av containrarna inte var tomma, genomfördes inspektioner av containrarnas innehåll.

Inspektion utfördes 2020-06-05 på fastigheten . Vid inspektionstillfället påträffades containrar innehållande icke-farligt och farligt avfall av olika slag, såsom blandat bygg- och rivningsavfall, gipsavfall, tegelavfall samt asbestavfall, på den plats som bolaget hyr för uppställning av tomma containrar. Containrarna är märkta

Mängden icke-farligt avfall bedömdes vara över 120 m³, i 10 containrar, bestående av gipsavfall, taktegel samt blandat bygg- och rivningsavfall. Mängden avfall i de containrar som var märkta "asbest" bedömdes vara minst 5 m³.

Volymvikten för blandat bygg- och rivningsavfall är i genomsnitt 350 kg/m³ enligt Avfall Sveriges rapport (U2013:19) *Volymvikter för avfall*.

Detta innebär i det här fallet en mängd icke-farligt bygg- och rivningsavfall på 42 ton, samt en mängd farligt avfall på 1,7 ton.

Gränsen för anmälningsplikt för lagring av icke-farligt avfall som en del av att samla in det är enligt 29 kap. 48 § miljöprövningsförordningen (2013:251) 10 ton vid något tillfälle.

Gränsen för anmälningsplikt för lagring av aktuell typ av farligt avfall, som en del av att samla in det, är enligt 29 kap. 51 § p.6 miljöprövningsförordningen (2013:251) 0,2 ton vid något tillfälle.

Bolaget har därmed 2020-06-05 överskridit nedre mängdbegränsningen för anmälningsplikt både vad gäller icke-farligt och farligt avfall.

Tre av containrarna hade vidhäftade dokument i plastficka, där det bland annat anges kundernas företagsnamn och innehåll; [REDACTED]

[REDACTED] Företagen är bygg- och rivningsfirmor.

[REDACTED]
Inspektion utfördes 2020-06-05 på fastigheten [REDACTED] Vid inspektionstillfället påträffades containrar innehållande icke-farligt avfall av olika slag, såsom blandat bygg- och rivningsavfall, på den plats som bolaget hyr för uppställning av tomma containrar. Containrarna var märkta [REDACTED] Två av containrarna hade vidhäftade dokument i plastficka. På dessa dokument var företaget [REDACTED]

[REDACTED] angivet som kund. Det kan noteras att [REDACTED]

[REDACTED] är moderbolag till [REDACTED]

Mängden icke-farligt avfall bedömdes vara minst 40 m³, i 5 containrar, bestående av blandat bygg- och rivningsavfall.

Volymvikten för blandat bygg- och rivningsavfall är i genomsnitt 350 kg/m³ enligt Avfall Sveriges rapport (U2013:19) *Volymvikter för avfall*.

Detta innebär i det här fallet en mängd icke-farligt bygg- och rivningsavfall på 14 ton.

Gränsen för anmälningsplikt för lagring av icke-farligt avfall som en del av att samla in det är enligt 29 kap. 48 § miljöprövningsförordningen (2013:251) 10 ton vid något tillfälle.

Bolaget har därmed 2020-06-05 överskridit nedre mängdbegränsningen för anmälningsplikt vad gäller förvaring av icke-farligt och farligt avfall.

[REDACTED] kontaktade bolaget ([REDACTED], nedan CF) på telefon 2020-06-26 för att ställa frågor om det avfall som förvarades på [REDACTED] med anledning av att bolaget uppgett att de endast ska förvara tomma containrar på platserna. CF uppgav att han känner till platserna. CF uppgav vidare att det nog är avfall som tillhör bolaget och att chaufförerna kan ha ställt containrar med avfall där i väntan på vidare transport, och att de ju inte får förvara avfallet på gatan utanför sin anläggning. CF uppgav att han ska kolla upp varför avfallet står där och att han ska se till att det inte händer igen (bilaga 9).

[REDACTED]
En ny inspektion utfördes 2020-10-27 på fastigheten [REDACTED] Vid inspektionstillfället påträffades containrar innehållande icke-farligt och farligt avfall av olika slag, såsom tonerkassetter, elavfall, schaktmassor och asbest, på den plats som bolaget hyr för uppställning av tomma containrar. Containrarna var märkta [REDACTED] En av containrarna hade vidhäftat dokument i plastficka, där det bland annat anges kundens företagsnamn och innehåll; [REDACTED] en bygg-, rivnings- och saneringsfirma.

Mängden icke-farligt avfall bedömdes vara över 72 m³, i 10 containrar, bestående av gipsavfall, taktegel samt blandat bygg- och rivningsavfall. Dessutom 20 m³ metallskrot i blå omärkt container.

Mängden farligt avfall i de containrar som var märkta "asbest" bedömdes vara minst 6 m³.

Volymvikten för blandat bygg- och rivningsavfall är i genomsnitt 350 kg/m³ och för metallskrot 420 kg/m³ enligt Avfall Sveriges rapport (U2013:19) *Volymvikter för avfall*.

Detta innebär i det här fallet en mängd icke-farligt bygg- och rivningsavfall på 42 ton, en mängd metallskrot på 8,4 ton, samt en mängd farligt avfall på 2,1 ton.

Gränsen för anmälningsplikt för lagring av icke-farligt avfall som en del av att samla in det är enligt 29 kap. 48 § miljöprövningsförordningen (2013:251) 10 ton vid något tillfälle.

Gränsen för anmälningsplikt för lagring av farligt avfall i form av asbest, som en del av att samla in det, är enligt 29 kap. 51 § p.6 miljöprövningsförordningen (2013:251) 0,2 ton vid något tillfälle.

Bolaget har därmed 2020-10-27 överskridit nedre mängdbegränsningen för anmälningsplikt både vad gäller icke-farligt och farligt avfall.

Risk för skada - konsekvenser för människors hälsa eller miljön

Icke-farligt (bygg- och rivningsavfall) och farligt avfall (asbestavfall) har förvarats på en plats utomhus där markytan delvis är belagd med asfalt, delvis utan hårdgjort ytskikt. Den del som är belagd med asfalt har dagvattenavrinning direkt till recipient, Öresund, utan att passera reningsverk. På den del som inte är hårdgjord infiltrerar dagvattnet i marken. Fastigheten är tillgänglig för allmänheten på dagtid, och är obebod.

Icke-farligt (bygg- och rivningsavfall, schaktmassor) och farligt avfall (tonerkassetter, elavfall, asbestavfall) har förvarats på en plats utomhus där markytan delvis är belagd med asfalt, delvis utan hårdgjort ytskikt. Den del som är belagd med asfalt har dagvattenavrinning direkt till recipient, Öresund, utan att passera reningsverk. På den del som inte är hårdgjord infiltrerar dagvattnet i marken. Fastigheten är tillgänglig för allmänheten på dagtid, och är obebod.

Icke-farligt och farligt avfall har förvarats på platser utomhus där markytan inte är tät samt där ledningarna från dagvattensystemen leds direkt till recipient. I det fall läckage och lakvatten når dagvattensystemet leds detta vidare direkt till Öresund utan att passera reningsverk eller annan reningsutrustning. Förvaring av avfallet på detta sätt innebär en stor risk för att föroreningar sprids till mark och vatten.

Förvaringen på plats där allmänheten har tillträde innebär att det går att komma åt avfall som kan medföra en hälsorisk. Att platserna är lättillgängliga och obebodade kan få till följd att avfallet hamnar i orätta händer och hanteras på ett felaktigt sätt.

Förvaringen sker vidare på platser där bolaget inte har gjort den anmälan eller innehar det tillstånd som krävs för förvaringen, vilket innebär att miljökonsekvenserna inte är utredda.

Bevissäkring

- Inspektionsrapport från tillsynsbesök 2020-06-05 på fastigheten [redacted]
- Foton från tillsynsbesök 2020-06-05 på fastigheten [redacted]
- Inspektionsrapport från tillsynsbesök 2020-06-05 på fastigheten [redacted]
- Foton från tillsynsbesök 2020-06-05 på fastigheten [redacted]
- Inspektionsrapport från tillsynsbesök 2020-10-27 på fastigheten [redacted]
- Foton från tillsynsbesök 2020-10-27 på fastigheten [redacted]

- Tjänsteanteckning från telefonsamtal med bolaget, [REDACTED], 2020-06-26 (bilaga 9)

Samtliga foton finns i högupplöst format hos miljöförvaltningen.

Misstänkt

Verksamhetsutövare (anläggningsnamn/namn)	[REDACTED]
Organisations-/personnummer	[REDACTED]
Besöksadress	[REDACTED]
Postadress	[REDACTED]
Postnummer och ort	200 21 Malmö
VD eller högste chef (ex förvaltningschef)	[REDACTED] (Styrelseledamot)
Kontaktperson (handläggare, medarbetare hos verksamhetsutövaren)	[REDACTED] (Office Supervisor) Tel: [REDACTED]
E-post	[REDACTED]
Telefon	[REDACTED]
Mobiltelefon	[REDACTED]
Telefax	[REDACTED]

Gällande tillstånd/dispens/etc

Typ av verksamhet och klassificering	
[REDACTED] har en anmäld verksamhet på fastigheten [REDACTED] på anläggningen lagras icke-farligt och farligt avfall som en del av att samla in, sortera, samt sortering av avfall.	
Någon anmälan eller tillstånd för verksamhet på fastigheterna [REDACTED] finns inte.	
Tillstånd	☐ Finns ☐ Saknas ☒ Behövs ej (kan erfordras anmälan, samråd etc)
Prövningsskäl (typ av "tillstånd" som krävs)	☐ Tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet ☒ Anmälningsplikt ☐ Tillåtlighet (t.ex. 17 kap. MB) ☐ Godkännande ☐ Dispens (t.ex. 7 kap. MB) ☐ Samråd (t.ex. 12 kap 6 § MB) ☐ Medgivande ☐
Beslutsdatum	2018-10-02

Prövningsmyndighet	Miljönämnden, Malmö stad
Tillsynsmyndighet	Miljönämnden, Malmö stad
Handläggare hos miljöförvaltningen (namn, titel)	

Miljöförvaltningens fortsatta handläggning

Förvaltningen har påtalat för bolaget att det inte är tillåtet för dem att bedriva verksamhet avseende lagring av icke-farligt och farligt avfall på fastigheterna. Förvaltningen avser att förbjuda verksamheten.

Miljöförvaltningen önskar få underrättelse om polis- och åklagarmyndighetens beslut i ärendet. **Var vänlig att ange vårt diarienummer samt denna skrivelses datum i ert beslut.**

För miljönämnden

Avdelningschef
Avdelningen för miljö- och hälsoskydd
(Dg 2.2)

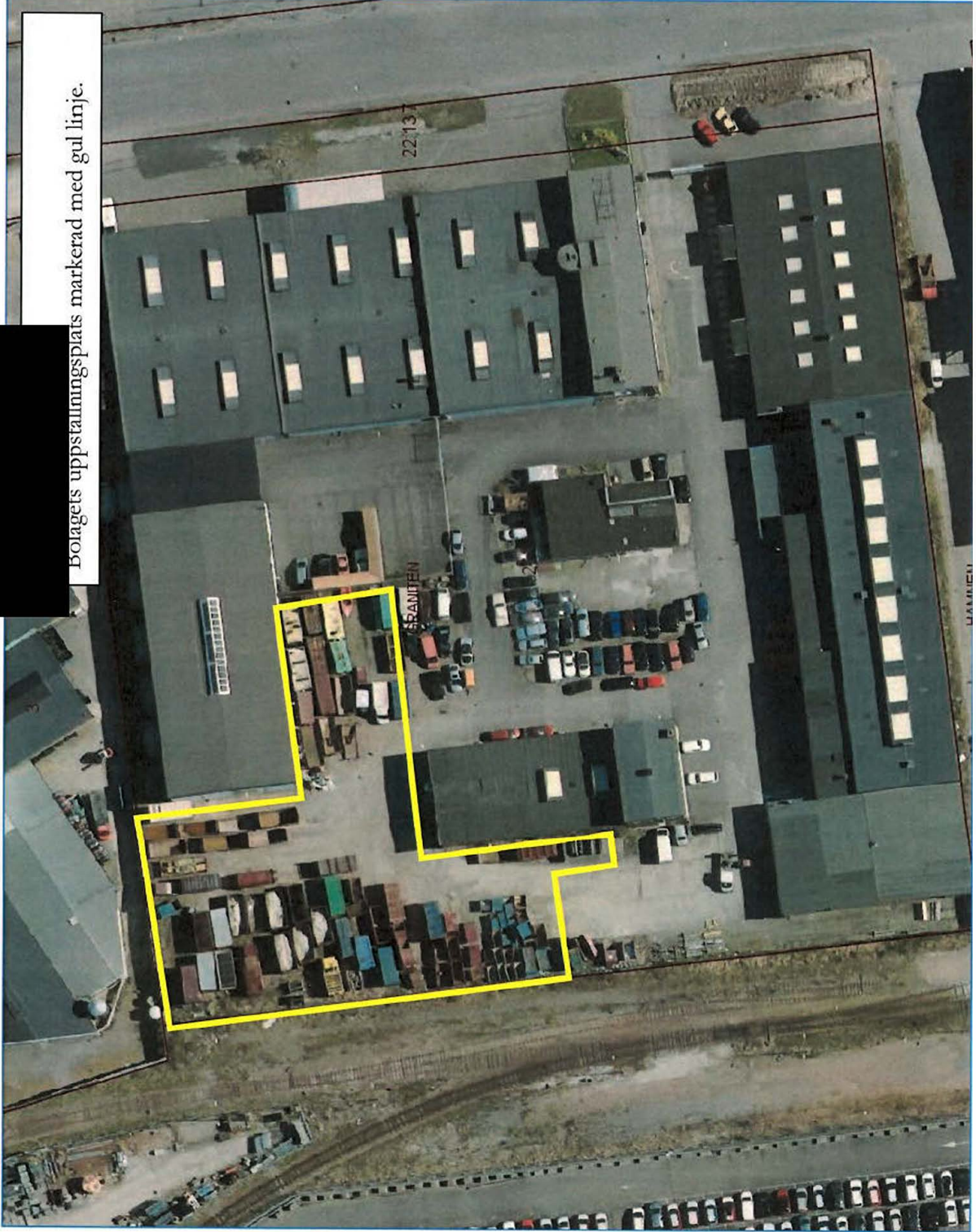
Denna anmälan har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrift.

BILAGOR

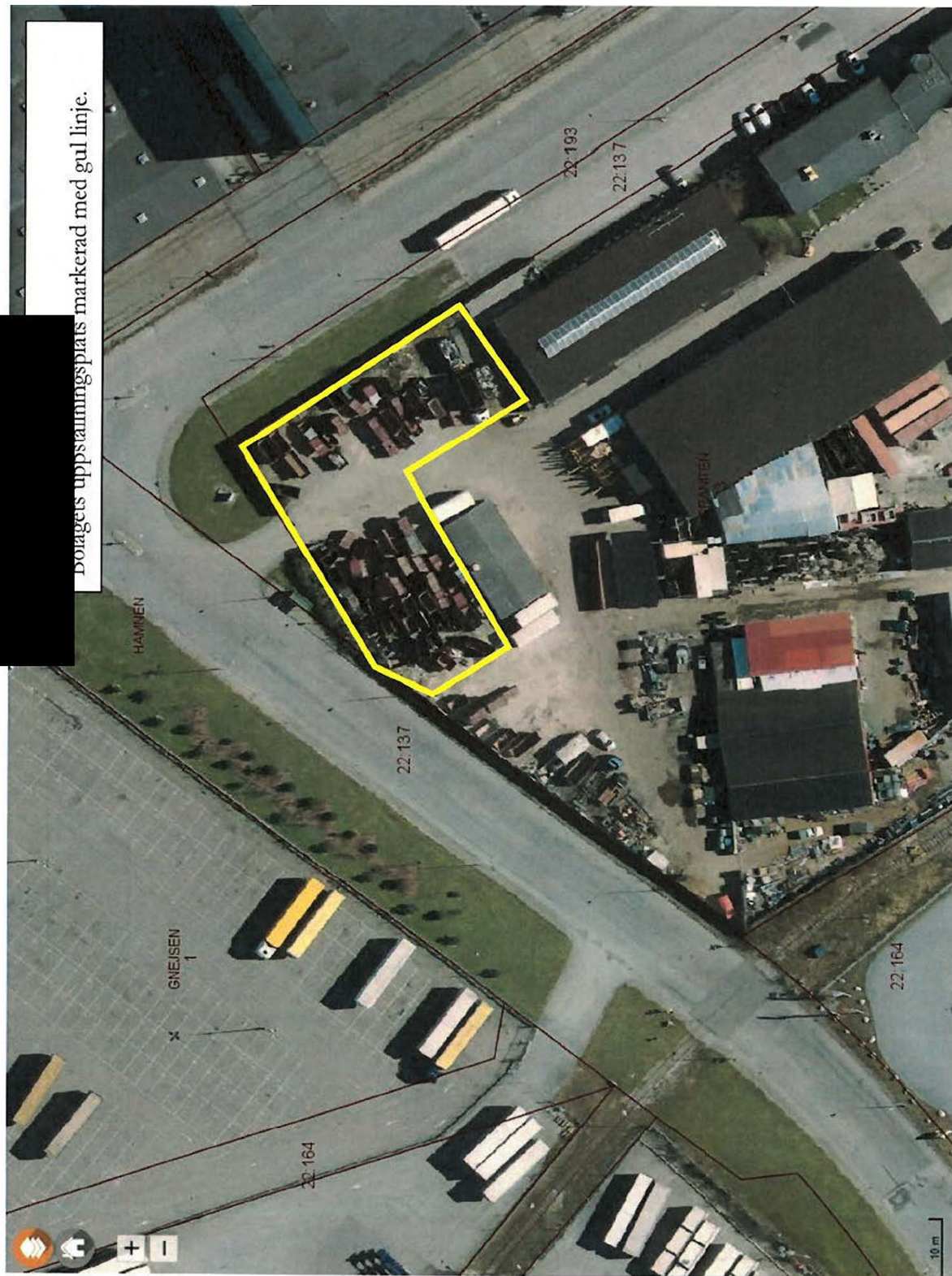
- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.

Bilaga 2; sida 1 av 2

Bolagets uppställningsplats markerad med gul linje.

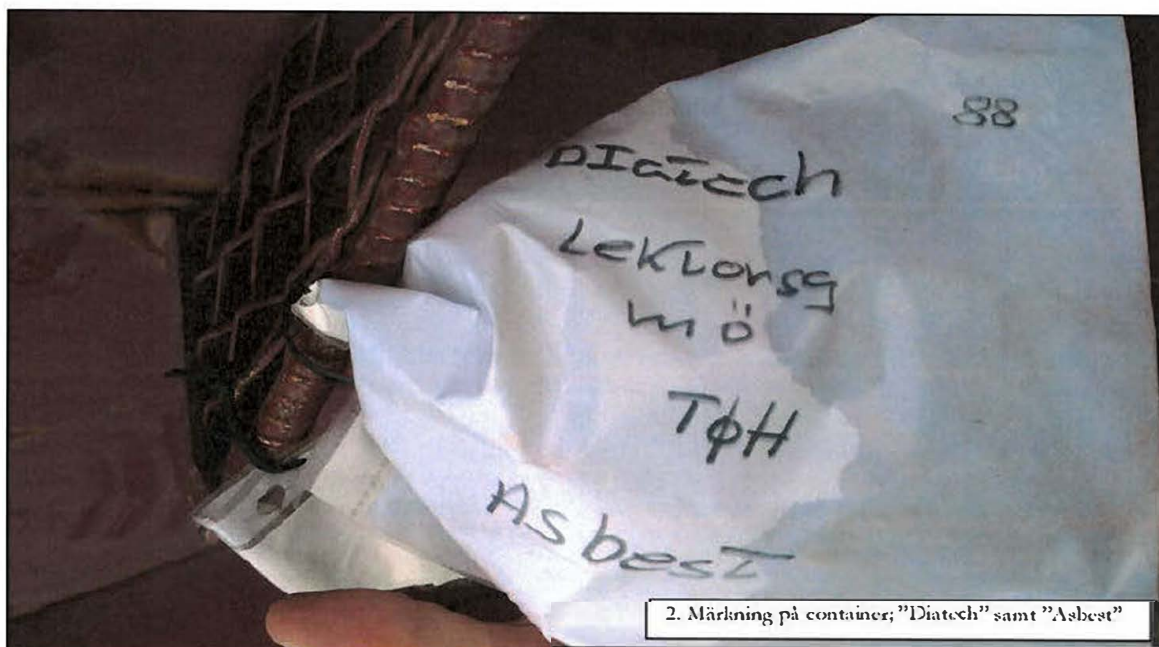
Bilaga 2; sida 2 av 2

[Redacted] borgeis uppställningsplats markerad med gul linje.

1. Container innehållande blandat bygg- och rivningsavfall

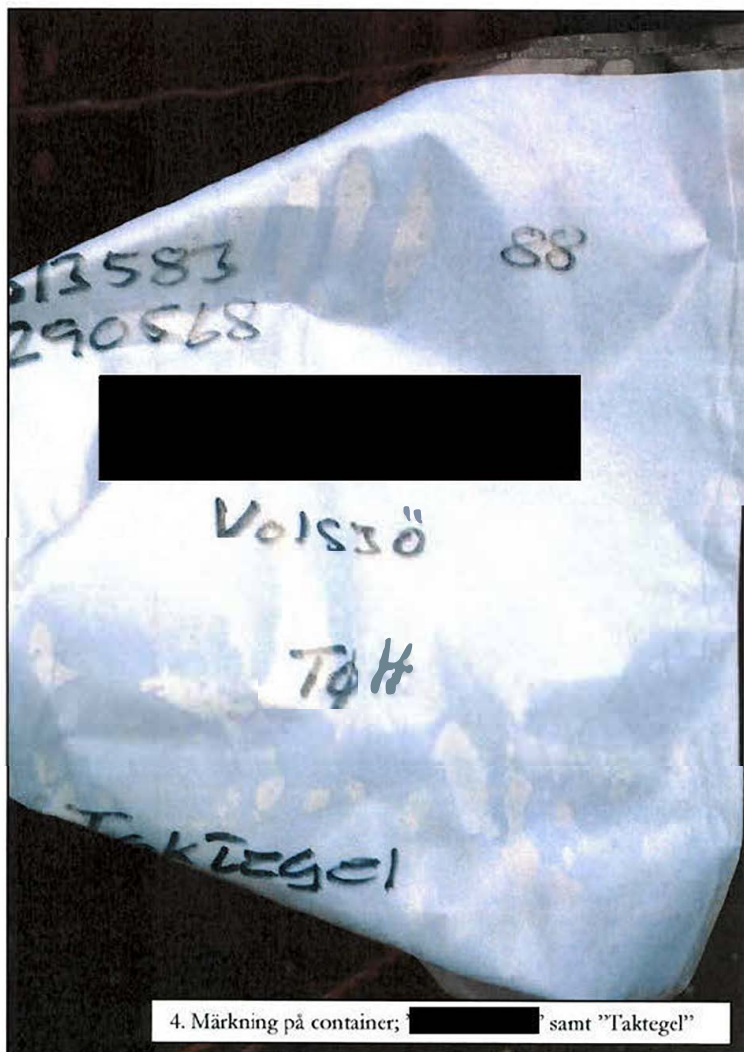

2. Märkning på container; "Diatech" samt "Asbest"

Bilaga 4; sida 2 av 5

3. Container innehållande taktegel

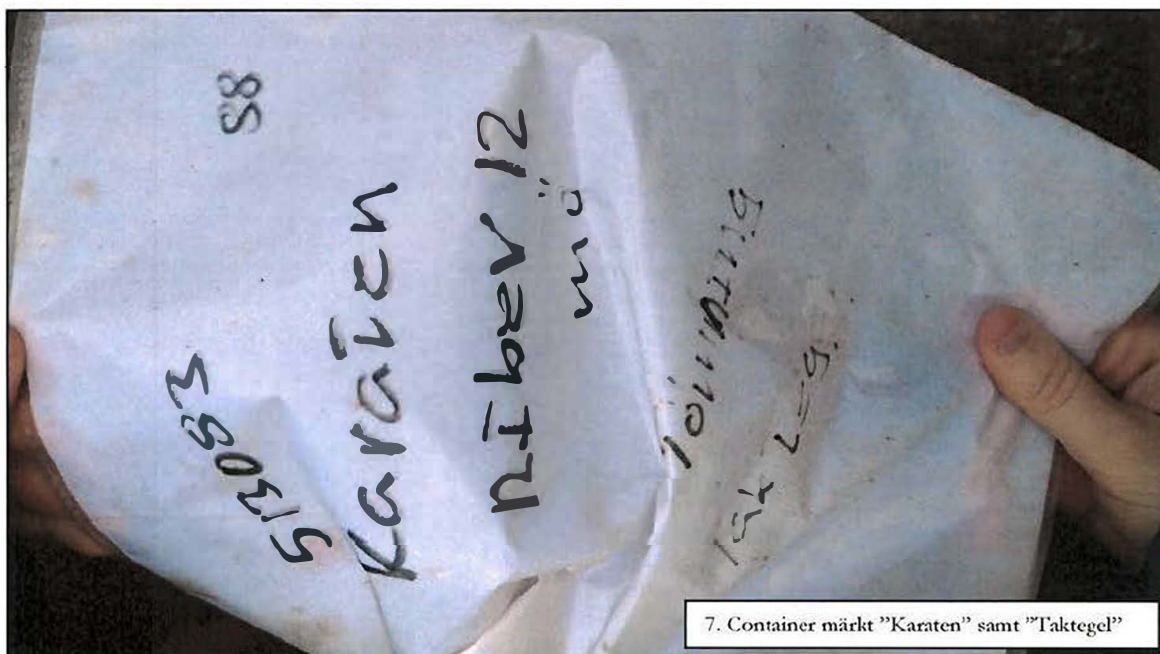
4. Märkning på container; [redacted] samt "Taktegel"

5. Översiktsbild

6. Container innehållande avfall i form av isolermaterial mm.

7. Container märkt "Karän" samt "Taktegel"

8. Container innehållande gipsavfall

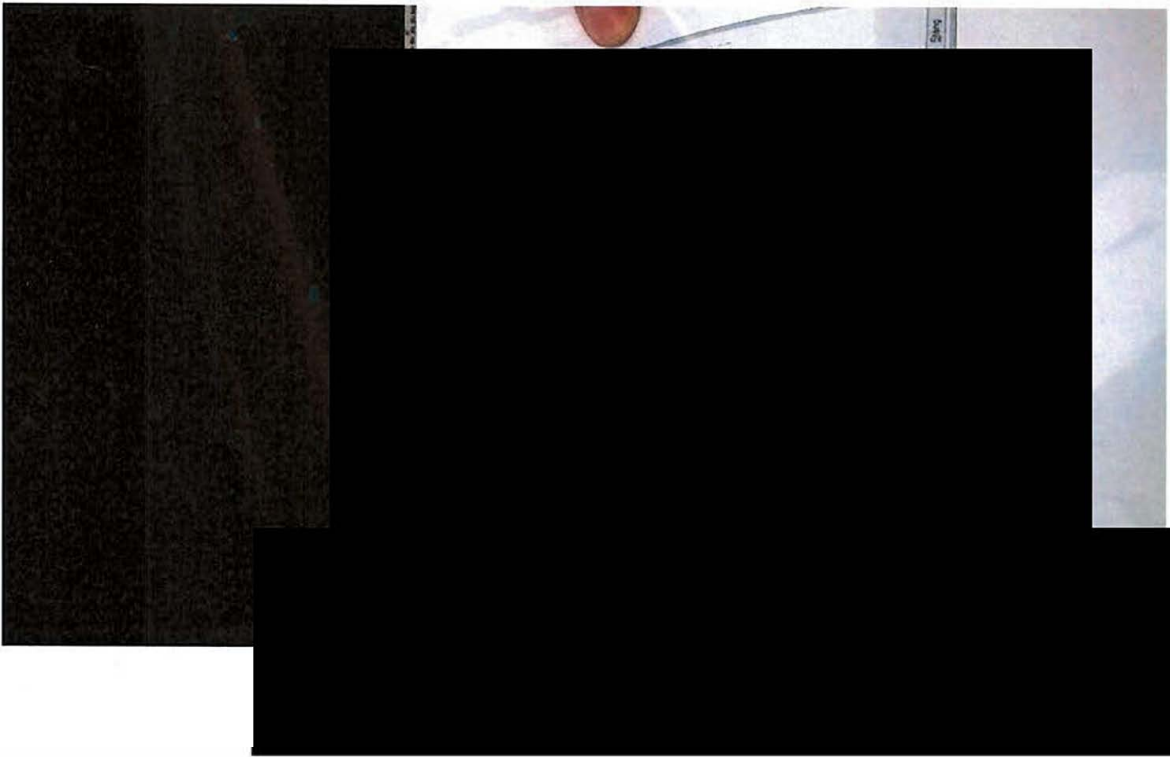
9. Container innehållande blandat bygg- och rivningsavfall

10. Container innehållande blandat bygg- och rivningsavfall

1. Container innehållande blandat bygg- och rivningsavfall

Bilaga 6; sida 2 av 2

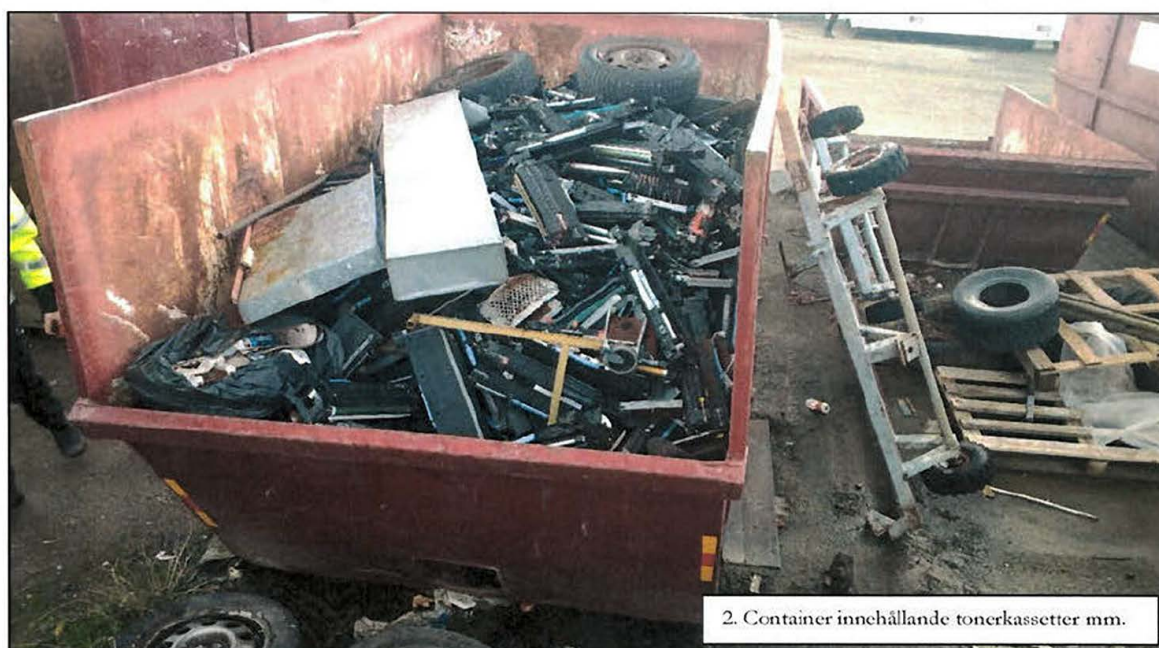
3. Blandat bygg- och rivningsavfall

4. Blandat bygg- och rivningsavfall

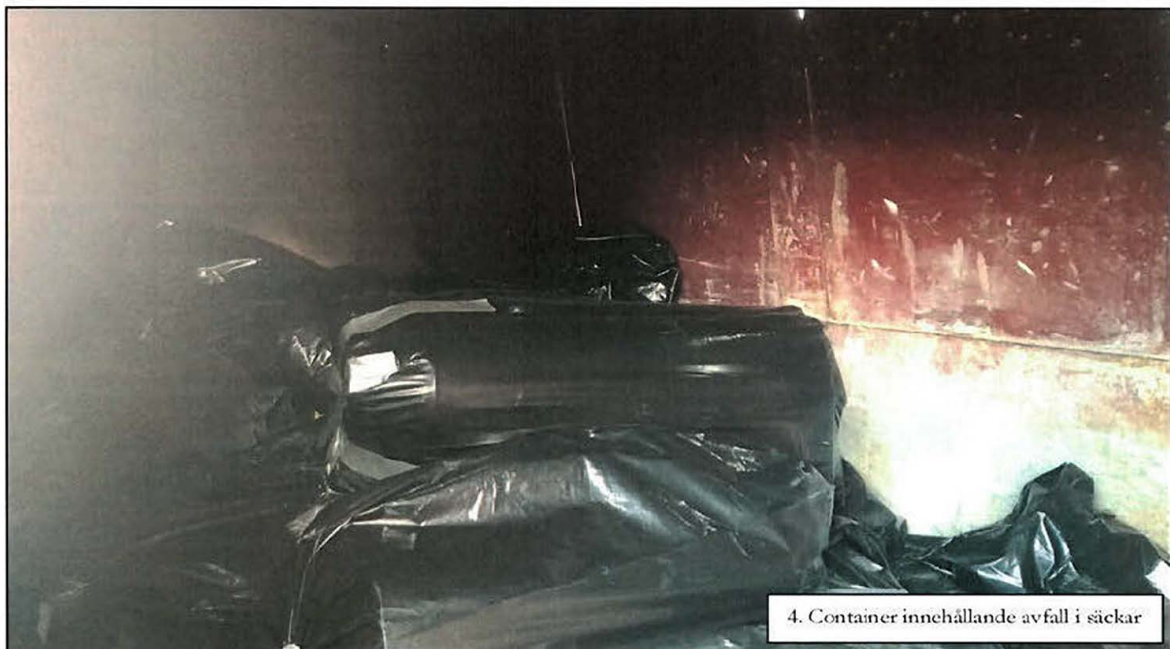
1. Containerar innehållande blandat bygg- och rivningsavfall

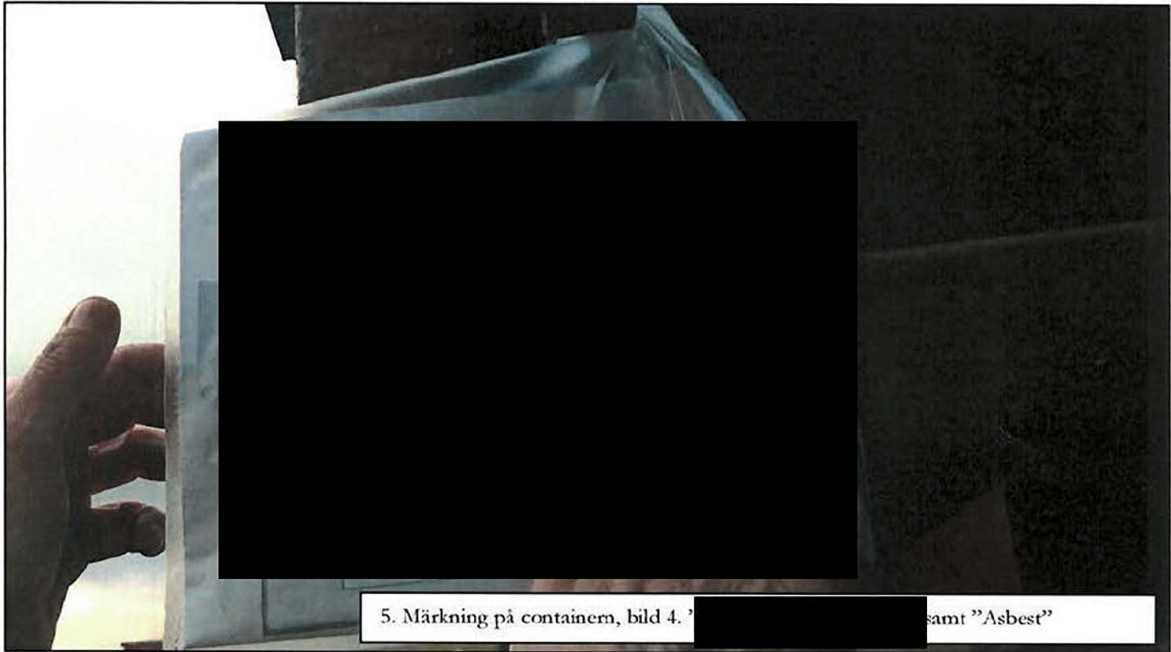
2. Container innehållande tonerkassetter mm.

3. Containerar innehållande schaktmassor respektive taktegel

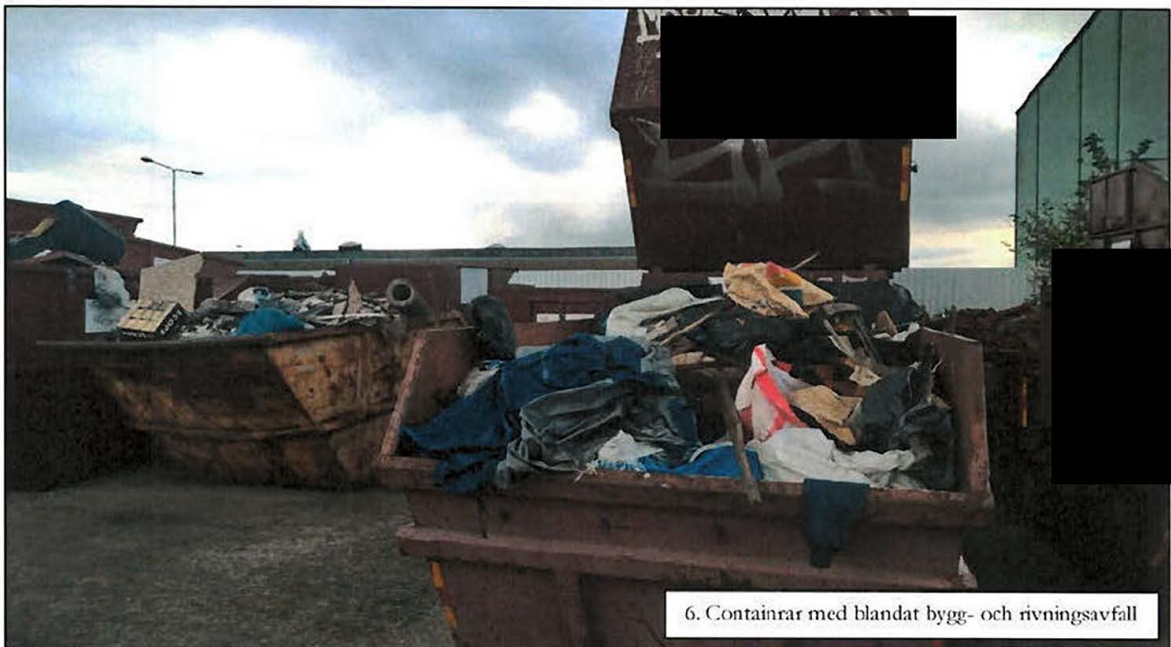

4. Container innehållande avfall i säckar

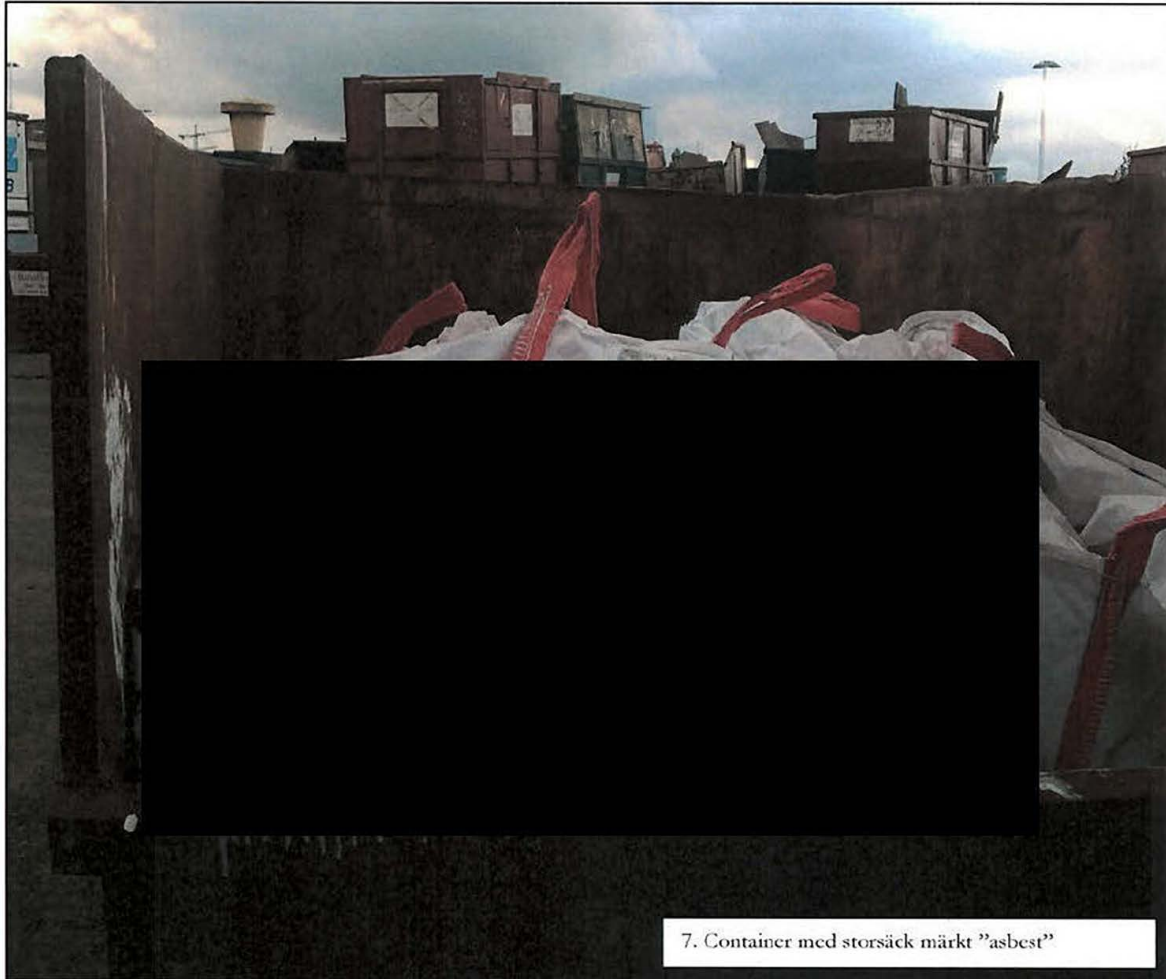

5. Märkning på containern, bild 4.

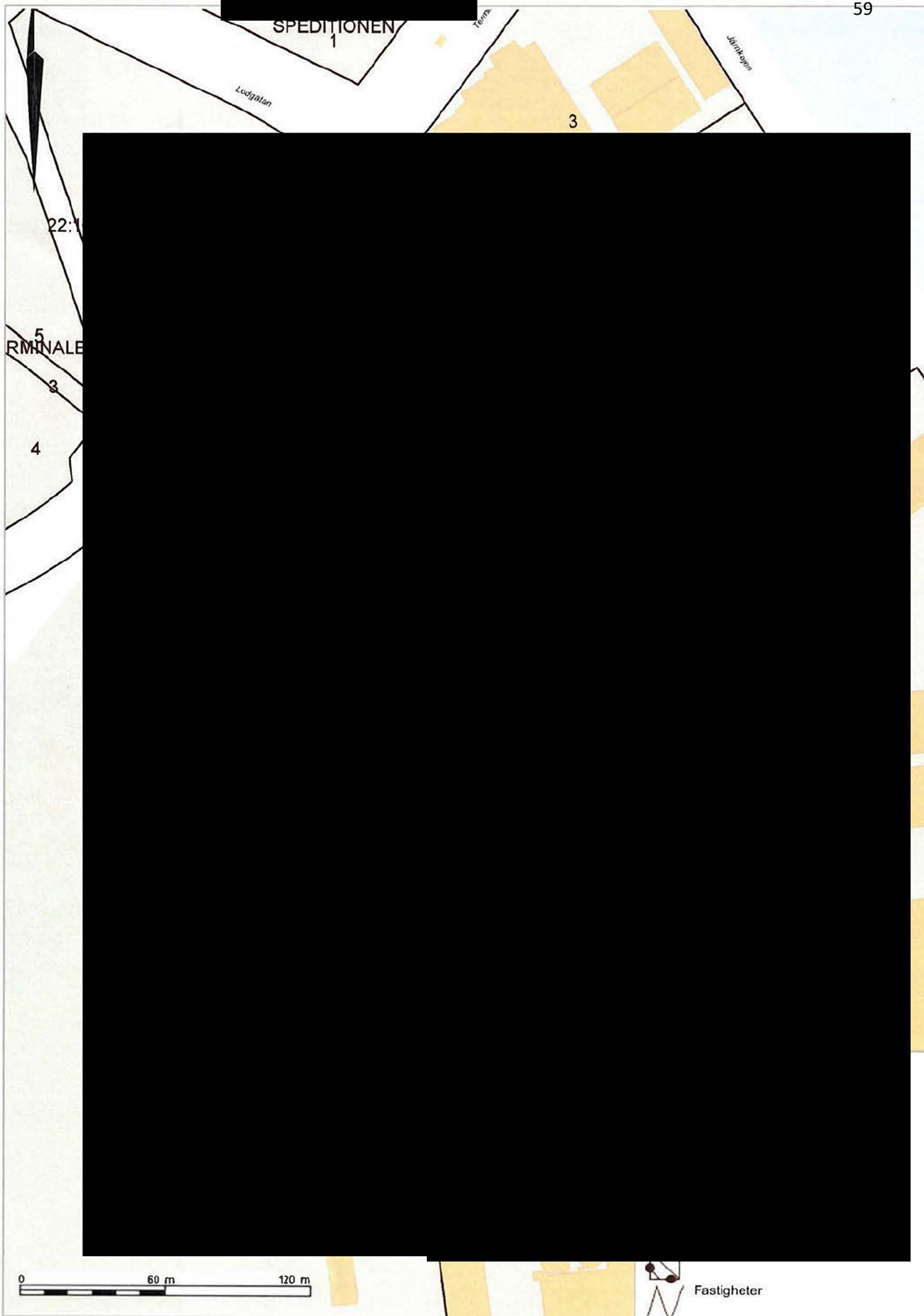
samt "Asbest"

6. Containrar med blandat bygg- och rivningsavfall

7. Container med storsäck märkt "asbest"

Bilaga 8. Förslag på tillägg i rutiner för C-anmälningar avseende avfallsverksamheter

Kommunerna i länet rekommenderas att införa nedanstående i rutiner för handläggning av C-anmälningar avseende avfallsverksamheter för att minimera risker med kvarlämnat avfall efter konkurser vid anmälningspliktiga avfallsverksamheter.

Uppgifter som ska ingå i anmälan

Utöver vanliga C-anmälanuppgifter ska C-anmälan för verksamheter där avfall behandlas innehålla specifika uppgifter enligt 25 d § förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

25 d § En anmälan som avser en sådan verksamhet med behandling av avfall som omfattas av 29 kap. miljöprövningsförordningen (2013:251) ska utöver det som anges i 25 § innehålla

1. uppgifter om de typer av avfall och mängder avfall som ska behandlas,
 2. uppgifter om de metoder för att behandla avfall som ska användas,
 3. uppgifter om de största mängder avfall som vid något tillfälle ska lagras inför och efter behandlingen,
 4. förslag till skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått som behövs med hänsyn till verksamheten, den plats som verksamheten bedrivs på och andra omständigheter,
 5. förslag till åtgärder för övervakning och kontroll av verksamheten, och
 6. förslag till åtgärder som behövs i fråga om avslutning av verksamheten och efterbehandling.
- Förordning (2022:1301).

Ekonomisk säkerhet

Den 1 januari 2023 trädde nya bestämmelser i kraft i förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (FMH). Bestämmelserna i 28 a-c §§ FMH innebär en möjlighet att ställa krav på ekonomisk säkerhet för vissa verksamheter som innebär behandling eller insamling av avfall och som är anmälningspliktiga.

I enlighet med principen om att förorenaren betalar så är huvudregeln att en verksamhetsutövare ska bära kostnaderna för de förebyggande och avhjälpande åtgärder som behöver vidtas med anledning av en verksamhet. Ställande av en ekonomisk säkerhet är således ett sätt att säkerställa att denna princip kan följas.

Inom miljösamverkan Sverige har det tagits fram en vägledning kring länsstyrelsernas hantering av dessa bestämmelser. Vägledningen kan i många delar även användas vid hantering av kommunala anmälningsärenden. [Ekonomisk säkerhet för små avfallsanläggningar \(miljosamverkansverige.se\)](https://www.miljosamverkan.se/ekonomisk-sakerhet-for-sma-avfallsanlaggningar)

I kommunen görs en första initial bedömning att det kan finnas särskilda skäl att besluta om ekonomisk säkerhet, men det är länsstyrelsen som gör slutlig bedömning och tar beslut om säkerhetens storlek.

Steg 1. Omfattas den verksamhet som anmäls till kommunen av möjlighet att ställa krav på ekonomisk säkerhet?

Har den anmälda verksamheten någon av verksamhetskoderna i listan nedan?

Verksamheter med behandling eller insamling av avfall som är anmälningspliktiga enligt 29 kap. miljöprövningsförordningen (2013:251) och som omfattas av 28 a § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd		
Verksamhet/ätgärd	Bestämmelse i 29 kap miljöprövningsförordningen	Verksamhetskod
Förbränning	17 §	90.230
Deponering	19 §	90.281
Biologisk behandling	31 §	90.171
Animaliskt avfall	33 §	90.251
Återvinning för anläggningsändamål	35 §	90.141
Uppgrävda massor	37 §	90.370
Konvertering av smittförande avfall	38 §	90.382
Avvattning	39 §	90.375
Mekanisk bearbetning och sortering	41 §	90.110
	43 §	90.80
Elavfall	44 §	90.90
Uttjänta fordon	46 §	90.120
Förberedelse för återanvändning	47 §	90.29
Lagring som del av att samla in avfall	49 §	90.40
	51 §	90.60
Andra verksamheter med återvinning eller bortskaffande	70 §	90.430

Steg 2 Finns särskilda skäl

Ekonomiska säkerheter ska inte krävas av alla anmälningspliktiga avfallsverksamheter. Utan det måste finnas något särskilt skäl för att kräva en ekonomisk säkerhet. Det är viktigt att kommunen tydligt motiverar beslut med vilka särskilda skäl som anses finnas för kravet på ekonomisk säkerhet för verksamheten.

De särskilda skälen och bedömning av dessa beskrivs ingående i kapitlet 6-7 i miljösamverkan sveriges vägledning: [Ekonomisk säkerhet för små avfallsanläggningar \(miljosamverkansverige.se\)](http://ekonomisk sakerhet for sma avfallsanlaggningar (miljosamverkansverige.se))

Vid bedömning av särskilda skäl föreligger kan behov finnas att söka i GIS-skikt avseende platsens och omgivningens förutsättningar och i verksamhetssystem avseende verksamhetsutövaren. Uppgifter om avfallets egenskaper ska framgå av anmälan. Om anmälan inte är specificerad med avseende på volymer och avfallskoder ska ett "Worst-case-scenario" avseende största momentana mängd avfall av mest ofördelaktigt avfall som anmälan omfattar ingå vid bedömning av avfallets egenskaper.

Avfallet är särskilt kostsamt att hantera/avyttra

- Stora mängder avfall
- Osorterat avfall
- Skrymmande/sammansatta avfall
- Avfall som kan laka farliga ämnen
- Avfall som riskerar att självantända

- Långt avstånd till närliggande mottagningsanläggningar som kan ta emot fraktionen
- Fluff

Känslig omgivning

- Omgivande miljö är känslig, Naturreservat, våtmark, natura 2000
- Omgivningens motståndskraft att fånga upp, retinera, föroreningar är låg

Verksamhetsutövare ekonomiska situation

Vad gäller verksamhetsutövaren och dess ekonomiska förutsättningar att bedriva verksamheten bör kommunens bedömning inte kräva omfattande utredningar. Uppgifter som kan utgöra underlag för kommunens bedömning av om särskilda skäl finns är sådant som framkommit vid tillsynen, offentliga uppgifter eller andra upplysningar som inkommit till tillsynsmyndigheten. Offentliga uppgifter kan till exempel vara ett bolags skulder (Kronofogden), årsredovisningar, uppgift om konkurs och om företrädare i styrelse saknas (Bolagsverket).

Steg 3. Fatta beslut om att behov av ekonomisk säkerhet ska prövas av länsstyrelsen

Om särskilda skäl föreligger kan kommunen fatta beslut om att länsstyrelsen ska bedöma behovet av ekonomisk säkerhet. Beslutet kan utformas som om att verksamheten inte får påbörjas innan länsstyrelsen tagit beslut i ärendet. Se sist i bilagan för förslag på beslut, som fattats av andra kommuner.

Beslut i anmälningsärendet

Ställande av en ekonomisk säkerhet inte ska ersätta ett föreläggande om att vidta de försiktighetsmått som krävs enligt 2 kap. miljöbalken. Skyddsåtgärder med stöd av andra kapitlen är till för att minimera den påverkan verksamheten har på miljön medan den ekonomiska säkerheten ska säkerställa att det finns ekonomiska medel för att vidta de återställningsåtgärder som behövs när verksamheten avslutats.

Handläggning av anmälan sker parallellt med bedömning av ekonomisk säkerhet görs. Ett beslut avseende en anmäld verksamhet enligt 25 d § förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd ska alltid följas av ett beslut enligt 27 a § samma förordning

27 a § Den myndighet som handlägger ett anmälningsärende som avses i 25 d § ska, när ärendet är tillräckligt utrett, förelägga om försiktighetsmått eller förbud om ärendet avser en sådan verksamhet som behandlar avfall och verksamhetsutövaren inte föreläggs att ansöka om tillstånd. Ett föreläggande om försiktighetsmått ska innehålla uppgifter om de

1. typer av avfall och mängder avfall som får behandlas,
2. metoder för att behandla avfall som får användas,
3. största mängder avfall som vid något tillfälle får lagras inför och efter behandlingen,
4. tekniska krav och eventuella övriga krav som är relevanta för platsen i fråga,
5. skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått som behövs med hänsyn till verksamheten, den plats som verksamheten bedrivs på och andra omständigheter,
6. åtgärder som behövs för att övervaka och kontrollera verksamheten, och

7. åtgärder som behövs i fråga om avslutning av verksamheten och efterbehandling.
Förordning (2022:1301).

Delegationsbeslut

Datum: 2023-11-28

Handläggare:

Direkttelefon/e-post:

Diarienummer:

Ange diarienummer vid kontakt med miljöförvaltningen.

Beslut om krav på begäran om ekonomisk säkerhet

med organisationsnummer föreläggs att begära en bedömning av behov av ekonomisk säkerhet hos Länsstyrelsen Skåne. Begäran ska lämnas till länsstyrelsen senast tre veckor efter att detta beslut vunnit laga kraft.

Lagstöd: 28 a och c § förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (FMH) samt 9 § och 26 § 26 kap. miljöbalken (1998:808).

Detta beslut kan överklagas hos Länsstyrelsen Skåne, se *Hur man överklagar*.

Bakgrund

nedan benämnt bolaget, bedriver en anmälningspliktig miljöfarlig verksamhet, C-verksamhet, på fastigheten . Anmäld verksamhet omfattar, enligt 29 kap. miljöprövningsförordningen (2013:251); 49 § lagring av icke-farligt avfall som en del av att samla in det (90.40), 43 § sortering av icke-farligt avfall (90.80), 41 § återvinning av icke-farligt avfall genom mekanisk bearbetning av icke-farligt avfall (90.110), 51 § lagring av farligt avfall som en del av att samla in det (90.60). Detta innebär att verksamheten kan omfattas av krav på ekonomisk säkerhet.

Bedömning

Av 28 a § FMH följer att miljöförvaltningen får, inom ramen för tillsynen av en sådan verksamhet med behandling eller insamling av avfall som är anmälningspliktig enligt 29 kap. miljöprövningsförordningen (2013:251), om det finns särskilda skäl, besluta att verksamheten endast får bedrivas om länsstyrelsen har gjort en bedömning i fråga om ekonomisk säkerhet.

Förvaltningen bedömer att särskilda skäl föreligger med anledning av följande:

- Återställningskostnader av området

Verksamheten uppskattar att det på avfallsanläggningen kommer hanteras ca 20 000 ton träavfall, varav ca 10 000 ton kommer bearbetas/flisas, ca 30 000 ton verksamhetsavfall i form av bland annat bygg- och rivningsavfall, varav ca 10 000 ton kommer bearbetas mekaniskt och ca 10 000 ton sorteras årligen. Verksamheten uppskattar att det även kommer lagras, bearbetas och sorteras ca 10 000 ton asfalt, ca 50 000 ton inert avfall samt ca 30 000 ton schaktmassor årligen. På avfallsanläggningen hanteras även farligt avfall från felsorterade mottagna fraktioner, exempelvis tryckimpregnerat trä ca 300 ton, elektriska eller elektroniska produkter ca 300 ton årligen etc.

För verksamheter som hanterar stora mängder osorterat bygg- och rivningsavfall och träavfall, som kräver behandling/bearbetning/sortering för att kunna återvinnas, blir kostnaden för omhändertagande hög. Vid en framtida avveckling av avfallsverksamheten, eller om bolaget går i konkurs, behöver det finnas en ekonomisk säkerhet för att garantera att återställning och eventuell sanering av området kan ske.

Bolaget kommer anlägga en sedimenteringsdamm och dike för uppsamling och rening av förorenat vatten från verksamheten. Anläggande av damm och dike innebär att det finns risk för att förorenat vatten eller sediment sprids till mark och närliggande recipient, som är Risebergabäcken. Detta motiverar också att krav ställs på en ekonomisk säkerhet för att garantera att återställningsåtgärder kan vidtas vid behov.

- Brandrisker på anläggningen

Verksamheten kommer ta emot och hantera stora mängder brännbart avfall i form av bygg- och rivningsavfall och träavfall. Hantering av sådant avfall ökar risken för bränder och kan leda till skador på den omgivande miljön. Anläggningen ligger inom ett område med såväl villakvarter som skola/förskola och Risebergabäcken, som är en känslig recipient. Det finns vid släckningsarbete, risk för spridning av förorenat vatten till mark och närliggande recipient, som då riskerar att påverkas negativt. Med anledning av brandrisken på anläggningen och att det kan innebära kostnader i form avlägsnande och omhändertagande av förorenat vatten och kostnader för undersökningar på mark, grundvatten samt eventuella åtgärdsbehov för återställande, behöver det ställas en ekonomisk säkerhet för verksamheten.

Den som mottagit ett beslut enligt 28 a § FMH och avser att begära länsstyrelsens bedömning i fråga om säkerhet ska ge in en begäran till länsstyrelsen i det län där verksamheten bedrivs eller ska bedrivs.

Enligt 28 a § FMH får en verksamhet som omfattas av särskilda skäl enbart bedrivs om länsstyrelsen har gjort en bedömning i fråga om säkerhet enligt 28 c §. Förvaltningen bedömer därmed att det är motiverat att beslutet gäller omedelbart även om det överklagas.

Övrig information

För mer information om vad som gäller om ekonomisk säkerhet, besök gärna Naturvårdsverkets hemsida, om ekonomiska säkerheter för anmälningspliktiga verksamheter.

Kontakta gärna Länsstyrelsen Skåne, för mer information om vilka uppgifter ni behöver lämna i er begäran om bedömning av behov av ekonomisk säkerhet.

För miljönämnden

Enhetschef Avfall och vatten
Avdelningen för miljö- och hälsoskydd
(Dg 2.7, 2.13)

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia till

[REDACTED]

[REDACTED]

Miljöförvaltningen

SE-26180 Landskrona, Stadshuset, Drottninggatan 7
Landskrona stads kontaktcenter Tel 0418 - 47 00 00
miljo@landskrona.se www.landskrona.se

Datum: [REDACTED]
Handläggare: [REDACTED]
Beslutsnummer: [REDACTED]
Vår Referens: Diarienummer [REDACTED] 0

Att: [REDACTED]
21124 Malmö

Föreläggande om att begära bedömning av verksamhetens ekonomiska säkerhet

[REDACTED] (Organisationsnummer [REDACTED]) inkom 2023-03-28 med en anmälan om miljöfarlig verksamhet gällande lagring och sortering av avfall på fastigheten [REDACTED]. Miljöförvaltningen har gjort bedömningen att ni behöver begära en bedömning av verksamhetens ekonomiska säkerhet hos Länsstyrelsen i Skåne.

Beslut

Miljöförvaltningen beslutar med stöd av 28 a § Förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd följande:

1. Innan ni får påbörja verksamhet enligt anmälan på fastigheten [REDACTED] ska Länsstyrelsen godkänna er begäran om bedömning av ekonomisk säkerhet.

Detta är ett föreläggande som riktar sig till [REDACTED] (organisationsnummer [REDACTED]) och gäller för verksamheten på fastigheten [REDACTED] i Landskrona stad.

Detta beslut är taget med stöd av miljönämndens delegationsordning.

Motivering

Miljöförvaltningen bedömer att den anmälan som ni skickat in 2023-03-31 om lagring och sortering av avfall är omfattande och kan innebära stora

kostnader vid eventuell konkurs. Därför har miljöförvaltningen gjort bedömningen att ni behöver begära en bedömning av ekonomisk säkerhet hos Länsstyrelsen i enlighet med 28 a § Förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Bedömningar i ärendet

Företaget har anmält att de kommer att bedriva verksamhet i form av lagring och sortering av avfall enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) 43 § anmälningsplikt C och verksamhetskod 90.80, punkt 2 samt 49 § anmälningsplikt C och verksamhetskod 90.40, punkt 2.

90.80 gäller för att sortera icke-farligt avfall, om mängden avfall är
2. mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår i andra fall,

90.40 gäller för att lagra icke-farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är
2. mer än 10 ton men högst 10 000 ton annat icke-farligt avfall i andra fall.

Sedan den 1 januari 2023 får en kommun, inom ramen för tillsynen av en sådan verksamhet med behandling eller insamling av avfall som är anmälningspliktig enligt 29 kap. miljöprövningsförordningen (2013:251), om det finns särskilda skäl, besluta att verksamheten endast får bedrivas om Länsstyrelsen har gjort en bedömning i fråga om säkerhet enligt 28 c § i förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, (28 a § FMH).

Den som mottagit ett beslut enligt 28 a § och vill begära Länsstyrelsens bedömning i fråga om säkerhet med anledning av kommunens beslut ska ge in en begäran till Länsstyrelsen i det län där verksamheten bedrivs eller ska bedrivas, (28 b § FMH).

Miljöförvaltningen har gjort bedömningen att särskilda skäl föreligger för verksamheten och underrättade därför verksamheten den 22 juni 2023 om miljöförvaltningens avsikt att besluta om att begära en bedömning av företagets ekonomiska säkerhet.

Exempel på särskilda är att verksamheten hanterar flera avfallsslag (ofta osorterat eller skrymmande avfall), stor brandrisk eller risk för omgivande miljö.

Flera avfallsslag

Verksamheten har anmält att de kommer ta in 101 olika avfallsslag enligt Avfallsförordningens bilaga 3, varav 24 st klassas som "annat avfall".

Verksamheten har också anmält att de kommer ta in både brännbart och osorterat avfall. Miljöförvaltningen gör bedömningen att så pass många avfallstyper som kräver olika typer av hantering gör verksamheten omfattande. Möjligheten att välja att avgränsa ansökan till färre avfallsslag eller mindre mängder finns.

Osorterat bygg- och rivningsavfall

Osorterat avfall innebär en högre behandlingskostnad då avfallet först måste sorteras. En del skrymmande och osorterat avfall är andra typer av avfall som kräver förbehandling och som därför kan medföra höga kostnader att behandla.

Brandrisk

Om brand uppstår i avfallet finns en stor risk att föroreningar sprids både via luft och vatten från anläggningen. Detta kan leda till ökade kostnader vid en eventuell olycka. Lagring av olika avfall kommer delvis att i ske samma lagringsficka vilket kan försvåra att begränsa en eventuell brand. Lagring i hög kan innebära både ökad brandrisk och förlorat bränslevärde jämfört med lagring i bal.

Omgivande miljö

Verksamheten har angett att allt avfall kommer att lagras utomhus vilket gör att risken för spridning via vind är mycket stor.

Den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa eller miljön är skyldig att utföra sådana undersökningar av verksamheten och dess verkningar som behövs för tillsynen, (26 kap. 22 § MB).

Information om tillsynsavgift

Detta beslut ingår i er anmälningsavgift för den avsedda miljöfarliga verksamheten som ni avser att bedriva. Avgiftens storlek regleras av Landskrona stads taxa för miljötillsyn, beslutat av kommunfullmäktige den 30 januari 2023 (§ 8).

Möjlighet att överklaga

Det är möjligt att överklaga beslutet inom tre veckor från den dag som ni har tagit del av beslutet. Överklagandet ska vara skriftligt. Följ nedanstående instruktioner för att överklaga:

1. Ange vilket beslut som överklagas (ange beslutets diarienummer och beslutsnummer).
2. Förklara varför beslutet anses vara felaktigt och beskriv önskad ändring.
3. Ange vem som överklagar.
4. Skicka in överklagan till: Landskrona stad, Miljöförvaltningen, 261 80 Landskrona eller miljo@landskrona.se.

Har överklagandet kommit in till miljöförvaltningen i tid skickas det vidare till Länsstyrelsen i Skåne län om vi inte själva ändrar beslutet på önskat sätt. Den tid vi lägger på att behandla ert överklagande omfattas inte av någon tillsynsavgift.

Har ni frågor? Kontakta oss på miljo@landskrona.se eller via Landskrona stads Kontaktcenter 0418-47 00 00.

Beslutande

Sektionschef

Handläggare

Miljö- & hälsoskyddsinspektör

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift

Bilagor

- Mottagningskvitto för myndighetsbeslut

Kopia till

Länsstyrelsen Skåne: skane@lanssstyrelsen.se

Möjlighet att överklaga

Det är möjligt att överklaga beslutet inom tre veckor från den dag som ni har tagit del av beslutet. Överklagandet ska vara skriftligt. Följ nedanstående instruktioner för att överklaga:

1. Ange vilket beslut som överklagas (ange beslutets diarienummer och beslutsnummer).
2. Förklara varför beslutet anses vara felaktigt och beskriv önskad ändring.
3. Ange vem som överklagar.
4. Skicka in överklagan till: Landskrona stad, Miljöförvaltningen, 261 80 Landskrona eller miljo@landskrona.se.

Har överklagandet kommit in till miljöförvaltningen i tid skickas det vidare till Länsstyrelsen i Skåne län om vi inte själva ändrar beslutet på önskat sätt. Den tid vi lägger på att behandla ert överklagande omfattas inte av någon tillsynsavgift.

Har ni frågor? Kontakta oss på miljo@landskrona.se eller via Landskrona stads Kontaktcenter 0418-47 00 00.

Beslutande

Sektionschef

Handläggare

Miljö- & hälsoskyddsinspektör

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift

Bilagor

- Mottagningskvitto för myndighetsbeslut

Kopia till

Länsstyrelsen Skåne: skane@lanssstyrelsen.se